

**Oikeusministe-
riön
hallinnonalan
tuloksellisuus-
raportointi
eduskunnalle**

VALTIONTALOUDEN TARKASTUSVIRASTO

**Oikeusministe-
riön
hallinnonalan
tuloksellisuus-
raportointi
eduskunnalle**

ISSN 1238-0296

VALTIONTALOUDEN TARKASTUSVIRASTO
TARKASTUSKERTOMUS NRO 477/54/03
24.8.2004

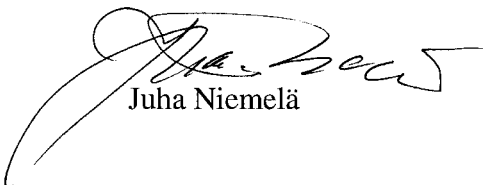
Valtiontalouden tarkastusvirasto on suorittanut vahvistettuun toimintasuunnitelmaan sisältyneen (nro 20263) oikeusministeriön hallinnonalan tuloksellisuusraportointia eduskunnalle koskeneen tarkastuksen.

Tarkastuksen perusteella tarkastusvirasto on antanut asiassa seuraavan sisältöisen tarkastuskertomuksen, joka lähetetään oikeusministeriölle, valtiovarainministeriölle ja valtiontilintarkastajille.

Tarkastusneuvos, JHTT

Hannu Nieminen

Ylitarkastaja

Juha Niemelä

SISÄLLYS

TARKASTUSVIRASTON KANNANOTOT	7
REVISIONSVERKETS STÄLLNINGSTAGANDEN	10
KANNANOTTOJEN PERUSTEET	13
1. JOHDANTO	14
2. TARKASTUSHAVAINNOT	18
2.1 Tavoitteiden asettaminen.....	18
2.1.1 Oikeusministeriön hallinnonalan tulostavoitteet.....	18
2.1.2 Tavoitteiden asettamisessa viime vuosina tapahtunut kehitys ja odotettavissa olevat kehittämistarpeet ...	24
2.2 Oikeusministeriön hallinnonalan raportointi toimintansa tuloksellisuudesta	25
2.2.1 Raportoinnin arviointitaulukko	25
2.2.2 Asioiden esittämisjärjestys	27
2.2.3 Tietojen riittävyys	28
2.2.4 Hallinnonalan toimintakertomus.....	33
2.2.5 Tietojen oikeellisuus.....	34
2.2.6 Raportoinnissa viime vuosina tapahtunut kehitys ja odotettavissa olevat kehittämistarpeet	34

LIITTEET 1-2

TARKASTUSVIRASTON KANNAN- OTOT

Tarkastuksen perusteella esitetään seuraavat johtopäätökset.

Hallituksen kertomuksessa valtiovarainhoidosta ja tilasta vuonna 2003 (jäljempänä myös valtiovarainkertomus) oikeusministeriön hallinnonalan tuloksellisuusraportointi ei noudata talousarvioesityksen esittämisjärjestystä. Raportoinnissa esitetään otsikkotason jälkeen koottuna osa talousarvion tavoitteista. Tämän jälkeisessä tekstiosuudessa on niihin liittyvä raportointi. Yksittäisten tavoitteiden ja vastaavan raportoinnin löytäminen on kuitenkin usein varsin vaikeaa. Alustavan ja lopullisen tavoitteen mahdollisesta eroavuudesta ei ole raportoitu. Eduskunnalle raportoinnissa keskeistä on tilivelvollisuus hallinnonalan tuloksellisuudesta ja talousarvioesityksessä ilmaistujen tavoitteiden toteutumisesta.

Tuloksellisuuden osatekijöistä taloudellisuus, tuottavuus ja vaikuttavuus on esitetty indikaattoreita vain taloudellisuudelle. Raportoinnissa ei käytetä lainkaan edellä mainittuihin tuloksellisuustekijöihin liittyen aikasarjoja. Hallinnon sisäisestä tehokkuudesta eli taloudellisuudesta ja tuottavuudesta ei välity päättäjille riittävästi tietoa.

Raportointi pitää sisällään runsaasti toimia ja toimenpiteitä, joiden yhteyttä vaikuttavuuteen ei eritellä tai analysoida. Puutteellisesti toisiinsa kytkettyjen toimenpiteiden kertominen ei muodosta luotettavaa kokonaiskuvaa tavoitteen toteutumisesta. Lisäksi raportoidaan toimenpiteistä, joiden varsinaisten vaikutusten voi arvioida sijoittuvan talousarviovuoden jälkeiseen aikaan.

Talousarvioesityksessä ei ole kaikilta osin selkeästi eritelty oikeusministeriön hallinnonalan tai viraston talousarviovuotta koskevia tulostavoitteita. Virastojen perustehtävät on tuotu useimmissa tapauksissa esiin, sen sijaan toimintaympäristön muutoksia ei juurikaan ole kuvattu. Tulostavoitteita ei ole esitetty tulosalueittain.

Taloudellisuudelle on asetettu momenttitasolla tavoitteita varsin kattavasti. Sen sijaan tuottavuudelle ei ole asetettu lainkaan tavoitteita. Valtaosa tavoitteista, ja kaikki pääluokka- ja lukutason tavoitteet, voidaan luokitella vaikuttavuustavoitteiksi. Useimmat vaikuttavuustavoitteista ovat sellaisia, että niiden yksiselitteisen raportoinnin aikaansaamisen voi katsoa erittäin vaikeaksi.

Vaikuttavuustavoitteet ovat luonteeltaan asiantilan kehittämiseen tai parantamiseen liittyviä ilmauksia. Koska niistä puuttuu selkeä määrittely pyrkimyksen tavoitetasolle, ne eivät muodosta erityisen hyvää pohjaa todelliselle tuloksellisuusraportoinnille.

Valtiovarainkertomuksessa voidaan ja - esimerkiksi yllättävien ympäristömuutosten johdosta - on syytäkin raportoida myös sellaisista asioista, joista ei ole mainittu talousarvioesityksessä. Tuloksellisuusajattelun peruseriaatteena on kuitenkin se, että tuloksellisuuden kuvauksen lähtökohtana ovat ne tulokset, joita vastaavat tavoitteet on asetettu talousarvioesityksessä. Toisaalta tavoitteenasetannan puutteellisuudestakin huolimatta päätoimintojen tuloksellisuudesta tulisi aina raportoida valtiovarainkertomuksessa.

Tulosraportointia kehitettäessä oikeusministeriön hallinnonalalla olisi syytä huomioida edellä esitetyt puutteet ja seuraavat suositukset.

Suositus 1:

Ylemmän tason tavoitteiden raportoinnin aikajännettä olisi syytä pohtia. Useille vaikuttavuustavoitteille vuosittainen raportointiväli on liian lyhyt. Tulostavoitteiden toimivuutta tulisi parantaa niin, että niiden saavuttamista voitaisiin luotettavasti mitata ja arvioida. Indikaattoreiden käyttöä tulisi lisätä.

Suositus 2:

Talousarvioesityksessä sanottujen tavoitteiden tulisi sellaisenaan muodostaa yksittäisen viraston vuositason tulostavoitteiden perusrunko.

Suositus 3:

Sekä tulostavoitteiden esittämistä talousarvioesityksessä että raportointia on syytä kehittää selkeämmiksi. Tulostavoitteen ja raportoinnin esittäminen yksiselitteisesti toisiinsa liittyvinä tulisi olla keskeinen periaate. Raportoinnilla ja talousarvioesityksellä tulisi olla samanlainen rakenne.

Suositus 4:

Virastojen tulossopimuksissa olisi pyrittävä yksilöimään ne tulostavoitteet, jotka liittyvät suoraan talousarvioesityksen ylemmän tason tavoitteen toteuttamiseen. Alemman tason tavoitteiden raportointi voisi muodostaa systemaattisen lähtökohdan valtiovarainkertomuksen tulosraportoinnille.

REVISIONSVERKETS STÄLLNINGSTAGANDEN

På basis av revisionen framförs följande slutledningar.

I regeringens berättelse angående statsverkets förvaltning och tillstånd år 2003 (nedan tillståndsberättelsen) följer inte resultatrapporteringen från justitieministeriets förvaltningsområde den framställningsordning som finns i budgeten. I rapporteringen presenteras efter rubriknivån ett sammanfattande avsnitt om målsättningarna i budgeten. I det efterföljande textavsnittet ingår en rapportering i anslutning till dessa. Att finna de enskilda målsättningarna och motsvarande rapportering är emellertid ofta synnerligen svårt. Eventuella avvikelser mellan den preliminära och den slutliga målsättningen har inte rapporterats. Det centrala i rapporteringen till riksdagen är skyldigheten att redovisa förvaltningsområdets resultat och hur de i budgetförslaget angivna målsättningarna har förverkligats, dvs. lönsamhet, produktivitet och effekter, har indikatorer presenterats endast för lönsamheten. I rapporteringen används inte alls tidsserier som gäller ovan nämnda resultatfaktorer. Tillräcklig information om förvaltningens interna effektivitet, dvs. lönsamhet och produktivitet, förmedlas inte åt beslutsfattarna.

Rapporteringen innehåller ett stort antal åtgärder, vilkas samband med effekterna inte specificeras eller analyseras. En beskrivning av bristfälligt till varandra knutna åtgärder ger inte en tillförlitlig helhetsbild av hur målsättningarna har uppnåtts. Dessutom rapporteras om åtgärder, vilkas egentliga effekter kan antas inträffa först efter finansåret.

I budgetförslaget har inte till alla delar klart specificerats de resultatmål för finansåret som har uppställts för justitieministeriets förvaltningsområde eller ämbetsverken. Ämbetsverkens basuppgifter har i de flesta fall omnämnts, däremot har förändringarna i verksamhetsomgivningen just inte beskrivits. Resultatmål har inte presenterats resultatområdesvis.

För lönsamheten har på momentnivå uppställts nog så övergripande målsättningar. Däremot har inga målsättningar uppställts för produktiviteten. Merparten av målsättningarna, och alla målsättningar på huvudtitels och kapitels nivå, kan klassificeras som effektmål. De

flesta av effektmålen är sådana, att det kan ses som ytterst svårt att åstadkomma en entydig rapportering om dem.

Effektmålen är till sin karaktär yttranden som anger att någon omständighet skall utvecklas eller förbättras. Emedan hos dem saknas en klar definiering av den målsatta nivån för strävandena, utgör de inte någon särdeles bra grund för en reell resultatrapportering.

I tillståndsberättelsen kan rapporteras - och borde exempelvis till följd av oförutsedda förändringar i omgivningen rapporteras - även om sådana omständigheter som inte har omnämnts i budgetförslaget. Grundprincipen i resultatankandet är ändå, att utgångspunkten för beskrivningen av resultatet är de resultat som svarar mot de i budgeten uppställda målsättningarna. Å andra sidan borde, trots brister i måluppställandet, ändå resultatet av de viktigaste verksamheterna alltid rapporteras i tillståndsberättelsen.

Vid utvecklandet av resultatrapporteringen på justitieministeriets förvaltningsområde är det skäl att beakta de ovan framförda bristerna och följande rekommendationer.

Rekommendation 1:

Det vore skäl att överväga tidsperspektivet för rapporteringen av målsättningar på den högre nivån. För ett flertal effektmål är ett årligt rapporteringsintervall alltför kort. Resultatmålen funktionsduglighet borde förbättras så, att det tillförlitligt kan mätas och bedömas hur de har uppnåtts. Indikatorer borde användas i större utsträckning.

Rekommendation 2:

De i budgeten angivna målsättningarna borde som sådana utgöra ramverket för det enskilda ämbetsverkets resultatmål på årsbasis.

Rekommendation 3:

Det är skäl att göra både presentationen av resultatmål i budgetförslaget och rapporteringen klarare. Att entydigt presentera resultatmålet och rapporteringen som sammanhörande borde vara den centrala principen. Rapporteringen och budgetförslaget borde ha en likadan struktur.

Rekommendation 4:

I ämbetsverkens resultatavtal borde gås in för att specificera de resultatmål vilka direkt anknyter till uppnåendet av resultatmål på budgetförslagets högre nivå. Rapporteringen av målsättningar på lägre nivå kunde utgöra den systematiska utgångspunkten för resultatrapporteringen i tillståndsberättelsen.

KANNANOTTOJEN PERUSTEET

1.

JOHDANTO

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tarkastanut vuotta 2003 koskevien tulostavoitteiden asettamista ja niistä eduskunnalle suoritettavaa raportointia oikeusministeriön hallinnonalalla. Tarkastus on osa prosessia, jossa tarkastusviraston on tarkoitus vastaavalla tavalla analysoida muutama hallinnonala vuosittain. Ensimmäiset hallinnonalat olivat tarkastuksen kohteena viime vuonna koskien vuotta 2002. Tarkastuksen on tehnyt ylitarkastaja Juha Niemelä.

Eduskunnassa on ilmennyt tyytymättömyyttä tulosbudjetoinnin ja tulohjauksen toimivuuteen, erityisesti eduskunnan saaman tiedon riittävyteen ja laatuun. Tulostavoitteiden ja seurantatietojen epämääräisyydestä ja puutteista johtuen eduskunnassa on esiintynyt epätietoisuutta varojen käyttämisestä oikeaan tarkoitukseen. Puutteita on noussut esiin myös tarkastusviraston sekä vuosilintarkastuksissa että toiminnantarkastuksissa.

Tulosbudjetointi ja tulohjaus ovat lainsäädännön ohella ne keskeiset menettelyt, joiden puitteissa eduskunta ja hallitus määrittävät talousarvioon otettavien määrärahojen määrät ja käytön tavoitteet. Näiden menettelyjen tarkoituksena on kytkeä varojen osoittaminen määritettyjen tulosten - tuotteiden, palvelusten, vaikutusten - aikaansaamiseen. Tulohjaukseen liittyy olennaisesti tilivelvollisten raportointi toiminnan tuloksellisuudesta. Raportoinnista tulee toteutuneiden vaikutusten ja muiden tulosten ohella käydä ilmi muun muassa varojen käytön ja aikaansaannosten yhteys sekä mahdolliset ennakoinnattomat vaikutukset.

Eduskunnan roolista tulohjauksessa ja sen budjettivallan toteutumisesta on viime aikoina käyty keskustelua. Eduskunnan asettama kertomusmenettelytyöryhmä on mietinnössään todennut, että toteutuakseen perustuslaissa tarkoitettulla tavalla eduskunnan budjettivallan pohjana tulee olla valtiontalous, joka rakentuu vahvalle ja hyvälle valtiontalouden hallinnalle ja taloudenhoidolle. Keskeisiä vaatimuksia ovat hyvä taloudellinen suunnittelu, taloudellisuus, tehokkuus, resurssien käytön vastuullisuus sekä luotettava tilivelvollisyyteen perustuva seurantajärjestelmä. Eduskunnan näkökulmasta budjettivallan toteutumisen keskeiset elementit ovat oikeaan ja riittävään tietoon perustuvan taloussuunnittelu- ja päätösasiakirjan (valtion ta-

lousarvioesitys) sekä päätösten seurannan ja valvonnan mahdollistavan arviointiasiakirjan antaminen eduskunnalle.

Hallituksen kertomus valtiovarain hoidosta ja tilasta on nykyisessä tilinpäätösmenettelyssä hallituksen pääraportti eduskunnalle hallinnon toiminnan tuloksellisuudesta. Kertomus käsitellään valtiopäiväasiakirjana.

Suoritetussa tarkastuksessa on ohjeistuksesta muodostettujen kysymysten avulla selvitetty tavoitteiden asettamista ja tuloksellisuusraportoinnin riittävyttä ja oikeellisuutta. Tulostavoitteiden esittäminen valtion talousarvioesityksessä ja niiden toteutumisesta eduskunnalle tehtävää raportointia valtiovarainkertomuksessa on arvioitu koko hallinnon osalta.

Arvioinnin kriteereinä ovat soveltuvien osin olleet hallinnolle tulostavoitteiden asettamisesta ja niistä raportoinnista annetut normit ja ohjeet:

- Valtion talousarviosta annetun asetuksen (1243/1992, jäljempänä talousarvioasetus) 11 ja 13 §:n mukaan ministeriön on hyväksyttävä ja julkaistava hallinnon alansa tulostavoitteet, jotka on alustavasti asetettu talousarvioesityksessä. Talousarvioasetuksen 65 §:ssä määrätään ministeriön ja tiliviraston toimintakertomuksen sisällöstä.
- Valtiovarainministeriön määräys toiminta- ja taloussuunnitelmien sekä talousarvioehdotusten laadinnasta TM 0206, annettu 10.4.2002.
- Valtiovarainministeriön hallinnon alan toimintakertomuksen laadintaa koskevat ohjeet¹ TM 0102, annettu 15.2.2001.
- Valtiokonttorin ohje toimintakertomuksesta ja tilinpäätöslaskelmista, annettu 7.12.2000.
- Valtiovarainministeriön määräys koskien hallituksen kertomukseen valtiovarain hoidosta ja tilasta toimitettavia tietoja VM 1/01/2004, annettu 15.1.2004.

Hallinnon alan toimintakertomus muodostaa eräänlaisen perustan valtiovarainkertomukselle. Tarkastuksessa on myös lyhyesti analysoitu

¹ Ohje koskee kaikkia hallinnon aloja.

toimintakertomuksen sisältämää raportointia. Hallinnonalakertomuksen ohjeistusta on myös sovellettu arvioitaessa varsinaista eduskunnalle menevää raportointia eli valtiovarainkertomusta.

Tarkastus on suoritettu analysoimalla kirjallista materiaalia. Keskeisinä asiakirjoina ovat talousarvioesitys ja oikeusministeriön valmisteluasiakirja valtiovarainkertomukseen.² Se on sisällöltään sama kuin oikeusministeriön osuus 4.6.2004 päivätyssä, eduskunnalle annetussa hallituksen kertomuksessa valtiovarain hoidosta ja tilasta vuonna 2003.

Liitteenä on esitetty taulukkomuodossa talousarvioesityksessä koko hallinnonalalta esitetyt tulostavoitteet, vastaavat lopulliset tulostavoitteet, tulostavoitteet sekä raportointi valtiovarainkertomuksessa ja hallinnonalan toimintakertomuksessa, ja tarkastuksessa tehdyt lyhyet arviot.

Tässä tarkastuksessa arvioidaan yhtäältä eduskunnan tulostavoitteista talousarvioesityksessä saamaa informaatiota ja toisaalta tuloksellisuudesta raportointia hallituksen kertomuksessa eduskunnalle valtiovarain hoidosta ja tilasta.

Tarkastusvirasto on perinteisesti arvioinut hallinnon tulosohjausta myös tilintarkastushavaintojen perusteella. Tällöin arviointi on keskittynyt ns. lopullisiin, talousarvion toimeenpanoa koskeviin tavoitteisiin, jotka ministeriöiden tulee hyväksyä hallinnonalansa virastoille ja laitoksille.

Toinen näkökulmaero tilintarkastuksen perusteella suoritettavassa arvioinnissa nyt esillä olevaan tarkastukseen nähden on tilintarkastuksen keskittyminen taloudellisuutta ja tuottavuutta sekä maksullisen toiminnan kannattavuutta koskeviin tavoitteisiin. Tässä tarkastuksessa tuloksellisuuskäsitettä tarkastellaan kohdentamalla arviointia myös vaikuttavuustavoitteisiin. Sen sijaan tässä tarkastuksessa ei ole käsitelty maksullista palvelutoimintaa.

Kolmas näkökulmaero on se, että tilintarkastuksessa keskeinen tarkastuskysymys on tilivirastojen toimintakertomuksissa esitettyjen taloudellisuutta ja tuottavuutta sekä maksullisen toiminnan kannattavuutta koskevien tietojen oikeellisuus ja riittävyys. Hallinnonalaa koskeva tarkastus on kohdistunut ministeriön ohjausotteen arvioinnin ohella myös hallinnonalan toimintakertomukseen. Nyt esillä oleva oikeusministeriön hallinnonalaa koskeva tarkastus keskittyy rapor-

² *Oikeusministeriön hallinnonalan tuloksellisuutta koskevan luvun 3.3. versio 17.5.2004.*

toinnin osalta hallituksen kertomukseen eduskunnalle valtiovarain hoidosta ja tilasta.

Tärkeä näkökulman ero on lisäksi se, että tässä tarkastuksessa selvitetään valtiovarainkertomuksella eduskunnalle tehtyä raportointia, kun taas tuloksellisuutta tarkastaessaan vuositilintarkastus selvittää, miten ministeriö tulosoittaa alaisiaan virastoja ja laitoksia. Vuositilintarkastus tarkastelee myös niitä tuloksia, joita vastaavia tavoitteita ei ole asetettu talousarvioesityksessä taikka tulossopimuksessa.

Lukijan on hyvä tiedostaa edellä esitetyt näkökulmaerot hyödyntäessään tarkastusviraston raportointia. Tarkastusviraston näkemyksen mukaan molempia näkökulmia tarvitaan myös jatkossa, koska tarkastusviraston tarkastustoiminnan on palveltava sekä eduskunnan että hallituksen ja sen alaisen hallinnon tarpeita.

Oikeusministeriön selitys tarkastuskertomusluonnoksesta on tämän tarkastuskertomuksen liitteenä 2.

2.

TARKASTUSHAVAINNOT

2.1 Tavoitteiden asettaminen

2.1.1 OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALAN TULOSTAVOITTEET

Taulukossa 1 on yhteenveto tarkastuksessa tehdyistä arvioinneista siitä, miten hyvin talousarvioesityksessä ministeriön hallinnonalalta esitetyt tulostavoitteet vastaavat valtiovarainministeriön toiminta- ja taloussuunnitelmien sekä vuoden 2003 talousarvioehdotuksen laadinnasta annettuja määräyksiä.³ Niissä mainittuja poikkeamia ei ole otettu huomioon arviointia suoritettaessa.⁴ Taulukon jälkeen tulevassa tarkastelussa ei rajauduta vain ohjeistuksen noudattamisen arviointiin, vaan tehdään huomioita myös yleisemmin tavoitteista ja niiden soveltuvuudesta raportoinnin pohjaksi. Taulukossa 1 mainittujen yksiköiden määrärahat vuoden 2003 varsinaisessa talousarviossa käyvät ilmi liitteestä 1.

³ Valkoinen ruutu kertoo, että kokonaisuus on ohjeiden mukainen, musta kertoo ohjeiden vastaisuudesta, harmaa tilanteen olevan osittain kunnossa ja e kertoo, ettei asiaa ole syytä arvioida tai sitä ei ole voimut arvioida.

⁴ Määräyksen sivu 10.

Tutkimuslaitokset voivat esittää vaikuttavuustavoitteiden sijaan tutkimuspoliittisia tavoitteita tai toiminnan painopistealueita.

Jos viraston tai laitoksen tuotosta ei teknisistä syistä voida mitata tai sen mittaamisesta ei saavuteta vastaavaa hyötyä, esitetään tulosalueittaiset tai tehtävittäiset kustannukset.

Taulukko 1. Arvio siitä, miten hyvin oikeusministeriön hallinnonalalle talousarvioesityksessä esitetyt alustavat tulostavoitteet vastaavat ohjeistusta.

	25. OM hallinnonala	25.01. Ministeriö	25.01.22. Eräät virastot	25.10. Tuomioistuinelaitos	25.30. Oikeusapu	25.40. Ulosottolaitos	25.50. Rangaistusten täytän töönpano	25.60. Syyttäjälaitos	25.70. Vaalime-not
Onko esitetty tehtäviin liittyvät toimintaympäristön muutokset?									e
Onko esitetty tulosalueen / viraston / toiminnon / tehtävän perustehtävät?									
Onko esitetty tulosalueen / viraston / toiminnon / tehtävän tulostavoitteet?									
Onko tulostavoitteet johdettu selkeästi perustehtävistä?									e
Onko tulostavoitteet ryhmitelty tulosalueittain?									e
Onko tulostavoitteet esitetty niin, että niiden toteutumista voidaan seurata tai arvioida?									
Onko vaikuttavuudelle asetettu tavoitteita?									
Onko tuottavuudelle ja taloudellisuu-delle asetettu tavoitteita?									
Onko vaikuttavuudelle esitetty vertailutietoja talousarvioehdotusvuodelta ja kahdelta edelliseltä vuodelta?									
Onko tuottavuudelle ja taloudellisuu-delle esitetty vertailutietoja talousarvioehdotusvuodelta ja kahdelta edelliseltä vuodelta?									
Onko vaikuttavuudelle asetettu indikaattoreita?									e
Onko tuottavuudelle ja taloudellisuu-delle asetettu indikaattoreita?									e
Onko esitetty ainoastaan ne tulosalueen / viraston / toiminnon / tehtävän kannalta keskeiset yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet, joihin se voi toiminnallaan vaikuttaa?									e
Onko siirtomenoille esitetty vaikuttavuustavoitteita?		e	e	e		e	e	e	

Pääluokan selvitysosassa ei esitetä yksiselitteisesti hallinnonalan tulostavoitteita talousarviovuodelle 2003. Tavoitteeksi luonnehdittavia asiakokonaisuuksia esitetään yläotsikon ”Lähi vuosien painopistealueet ja kehittämissuunnitelmat oikeuspolitiikassa” alla. Myöskään lukutasolla ei läheskään kaikilta osin ole yksiselitteisesti löydettävissä talousarviovuodelle 2003 tarkoitettuja tulostavoitteita, vaan lukijan on oman harkintansa mukaan pääteltävä, mitkä osat tekstiä on mahdollisesti tarkoitettu tulostavoitteeksi. Tällainen esittämistapa ei muodosta erityisen hyvää pohjaa systemaattiselle tulosraportoinnille.

Tässä tarkastuksessa on tulostavoitteiden asettamisen arvioinnissa katsottu kaikki talousarviossa esitetyt tavoitteenomaiset ilmaukset hallinnonalan esittämiksi alustaviksi tulostavoitteiksi talousarviovuodelle 2003. Tätä tulkintaa tukee hallinnonalalla vallitseva yleinen tilanne, jossa tulosasiakirjoissa kirjataan talousarvioteksti sellaiseen toimijan tavoitteeksi.

Pääluokkatasolla esitettyjen tavoitteiden tulisi pääosin rakentua alaisen hallinnon tavoitteistosta muodostettuina ylätason tavoitteina. Luku- ja momenttitason tavoitteiden kytkeytymistä pääluokkatason tavoitteisiin ei ainakaan ole helposti havaittavissa. Pääluokkatason tavoitteistossa painottuu myös oikeusministeriön hallinnonalalla varsin voimakkaasti ministeriötason tekeminen. Pääluokkatason tavoitteistoa muodostettaessa tulisi huomioida myös hallinnonalan rahamääräisen volyymin jakaantuminen eri toimintokokonaisuuksiin. Esimerkiksi vankeinhoidon osuus tavoitteistossa on erittäin pieni verrattaessa sitä yli 25 prosentin osuuteen määrärahoista. Pääluokassa esitetyt tavoitteet muodostavat yleensä lähtökohdan hallinnonalatason raportoinnille. Mikäli pääluokan tavoitteisto ei tasapainoisesti kerro koko hallinnonalan toiminnasta, on raportoinnin perusta varsin heikko.

Tarkastuskertomusluonnoksesta antamassaan lausunnossa oikeusministeriö toteaa talousarvioesityksen olevan varsin suppean ja rakenteeltaan sellainen, että tavoitteiden johdonmukainen esittäminen on hankalaa. Ministeriö katsoo, että luku- ja momenttirakenne on luotu muita kuin selkeän ohjauksen ja tavoitteenasettelun tarpeita varten.

Lukutason tavoitteenasettelusta havaitsee selkeästi hallinnonalalla vallitsevan keskusvirastotason osittaisen puuttumisen. Lukutason toiminnan johtamista tukevan tulostavoitteiston muodostumisen selkeänä esteenä on yhteisen tahdon muodostumisen vaikeus ja tulosjohtamiseen kuuluvan selkeän tulosjohtamistason puuttuminen.

Pääluokkatason tavoitteellisina esitetyt asiat ovat luonteeltaan asiantilan kehittämiseen tai parantamiseen liittyviä ilmauksia. Koska niistä puuttuu selkeä pyrkimyksen tavoitetaso, ne eivät muodosta erityisen hyvää pohjaa todelliselle tuloksellisuusraportoinnille.

- Lähivuosien painopiste on niissä lainsäädäntö- ja muissa toimenpiteissä, joilla voidaan parantaa oikeudenkäyntien sujuvuutta ja joutuisuutta tuomioistuimissa sekä varmistaa, että tuomioistuinten käsittelemissä asioissa käytetään kunkin asian käsittelyyn parhaiten soveltuvia menettelyjä.
- Keskeisiä keinoja kriminaalipolitiikan vaikuttavuuden parantamiseksi ovat tehostuva paikallistason turvallisuustyö, varhainen puuttuminen rikoskierteseen ja rikosvastuun joutuisa toteuttaminen, nuorille rikoksentekeijöille soveltuvien seuraamusten ja niihin liittyvien tukitoimien kehittäminen rikoksettoman elämäntavan tukemiseksi sekä seuraamusjärjestelmän ja yhteiskunnan tukijärjestelmien yhteentoimivuuden parantaminen.
- Tavoitteena ovat toimivat järjestelyt, joilla velkojien edut ja velallisen asema voidaan turvata tasapainoisesti ja ylivelkaantumisesta johtuvat yhteiskunnalliset haittavaikutukset voidaan minimoida sekä talousrikollisuutta ja harmaata taloutta voidaan tehokkaasti ehkäistä.

Toimintaympäristön muutosten kuvaukset puuttuivat joiltakin osin kokonaan. Merkittäviä virastotason ympäristömuutoksia ei varmaankaan tapahdu vuosittain. Mutta toki näin suuressa otoksessa sellaisia-kin merkittäviä ympäristömuutoksia on ollut, joista tässä yhteydessä olisi ollut syytä mainita. On myös muistettava, että ympäristömuutokset asettavat virastoille merkittäviä haasteita ja niistä olisi syytä johtaa tulostavoitteita.

Perustehtävät oli esitelty melkein kaikissa tapauksissa. Esittely oli yleensä erittäin tiivistetty ja suora lainaus lakitekstistä. Perustehtävän tiivistetty esittäminen ei anna mahdollisuutta arvioida, miten hyvin tulostavoitteet on johdettu perustehtävistä, ja miten hyvin tulostavoitteet kattavat koko tehtäväkentän.

Talousarvioesityksessä on varsin kattavasti tuotu esiin kaikkien toimijoiden tulostavoitteita. Tosin useissa tapauksissa tulostavoitteina on esitetty vain luettelo aiotuista tehtävistä. Tällöin varsinaiselle tuloksellisuuden raportoinnille ei muodostu hyvää lähtökohtaa, vaan ainoaksi tavaksi raportoida muodostuu tehtävien suorittamisesta kertominen.

- Yhtiölainsäädännön kehittämistä jatketaan osakeyhtiölain kokonaisuudistukseen tähtävällä valmistelulla. Perintöoikeuden osalta annetaan esitys kuolinpesän velkavastuuta koskevien säännösten uudistamisesta ja arvioidaan kokonaisuudessaan perintökaaren uudistamistarpeet. (25.01)

- Konkurssilainsäädännön kokonaisuudistus saatetaan päätökseen antamalla sitä koskeva esitys. Vahingonkorvauslainsäädäntöä uudistetaan antamalla henkilövahinkoja koskeva esitys. Selvitetään tarvetta uudistaa puhdasta varallisuusvahinkoa koskevat säännökset. (25.01)
- Jatketaan ulosottolain kokonaisuudistusta antamalla uudistuksen kolmantena vaiheena ulosmittausta, myyntiä ja tilitystä koskeva hallituksen esitys. (25.01)
- Oikeusturvan kehittämiseen liittyen annetaan hallituksen esitys eräiden rikosasioiden oikeudenkäyntimenettelyä koskevien säännösten uudistamisesta ja esitys oikeudenkäynnin julkisuudesta. (25.01)
- Komiteamietinnön ja siitä saatujen lausuntojen pohjalta laaditaan hallituksen esitys tuomarien pätevyimisjärjestelmää koskevaksi lainsäädännöksi. Tarkoituksena on laatia joustava koulutusmalli, joka voidaan luontevasti liittää nykyiseen tuomarin uraan. (25.10)
- Käräjäoikeuksien tuomiopiirien uudelleen järjestelyä jatketaan. Myös hovioikeuspiireihin tehdään joitakin muutoksia asiamäärien tasaamiseksi hovioikeuksien kesken. (25.10)

Oikeusministeriön hallinnonalan tulostavoitteita ei ole esitetty tulosalueittain. Pääluokkatasolla ei ole määritetty tulosalueita, joiden alle hallinnonalan virastojen ja laitosten toiminta sijoittuisi. Myöskään virastotason tulostavoitteita ei ole esitetty tulosalueittain. Tällainen rakenne merkitsee myös sitä, että koko hallinnonala laajemmin koskevia tulostavoitteita on vaikea muodostaa. Tulosalueisiin perustuva tavoitteenasettelu mahdollistaa myös tavoitteiden hierarkkisuuden. Pääluokkataso tavoitteista voitaisiin muodostaa niihin kytkeytyen tavoitteet tulosalueille ja edelleen samalla periaatteella virastoille alemman tason tavoitteita. Näin muodostuisi tavoitehierarkia, joka kytkisi koko hallinnonalan aidosti toimivaksi tulosorganisaatioksi.

Tarkastuskertomusluonnoksesta antamassaan selityksessä oikeusministeriö ilmoittaa vakiinnuttaneensa tulosaluejaon (strategia-alueet), jota on käytetty vuosien 2004 ja 2005 talousarvioesitysten pääluokkaperusteluissa. Seuraavassa vaiheessa on tarkoitus selvittää yhteistyössä valtiovarainministeriön kanssa tulosohjauksen terävöittämissä hankkeeseen liittyen, miten luku- ja momenttiryhmittelyä voitaisiin vastaavalla tavalla kehittää.

Ohjeistuksessa edellytetään tavoitteiden asettamista tuottavuudelle, taloudellisuudelle ja vaikuttavuudelle. Taloudellisuudelle on koko hallinnonalalla asetettu varsin kattavasti tavoitteita. Sen sijaan varsinaisia tuottavuustavoitteita ei ole esitetty lainkaan. Hallinnon sisäisestä tehokkuudesta kertovilla tuottavuudelle asetetuilla tavoitteilla ja

niistä raportoinnilla tulisi olla merkittävämpi osuus varsinkin, kun hallinnonalan toimijoiden tulostavoiteasiakirjoissa tuottavuustavoitteet ovat varsin kattavasti käytössä.

Asetetuista tavoitteista valtaosa voidaan luokitella enemmän tai vähemmän vaikuttavuustavoitteiksi tai ainakin liittyvän jotenkin vaikuttavuuteen. Tavoitteina esitetään myös kehittämistavoitteita, joita ei selkeästi voida lukea mihinkään edellä mainituista kolmesta ryhmästä.

Yksi keskeisistä puutteista tulostavoitteiden asettamisessa on varsin rajoittunut indikaattorien käyttö. Asiakasvaikuttavuudesta kertovia käsittelyaikatavoitteita on esitetty kuitenkin varsin kattavasti. Käsittelyaikatavoitteiden käyttö sopii valtaosaan hallinnonalan toiminnasta varsin hyvin. Toiminnan asianmukaisessa ohjauksessa ja johtopäätösten tekemisessä vallitsevasta tilanteesta ovat indikaattorit ja erityisesti niistä johdetut useamman vuoden aikasarjat välttämättömiä.

Monet tavoitteista ovat sellaisia, että yksiselitteisen raportoinnin aikaansaaminen niistä on arvioitavissa erittäin vaikeaksi. Toki voidaan kertoa, mitä on tapahtunut ja minkälaisia prosesseja on käynnissä, mutta yksiselitteinen asiantilan muutoksen kuvaaminen ja toimijan oman osuuden verifioiminen on erittäin vaikeaa.

- Lainsäädännön laadun parantamiseksi säädösvalmistelun johtaminen kytkeään kiinteämmin osaksi valtioneuvoston muuta toimintapoliittista suunnitelmua ja sen toteuttamista. Otetaan huomioon Euroopan unionin piirissä sovitavat toimenpiteet sääntelyn laadun parantamiseksi sekä OECD:n suositukset Suomeen kohdistetussa vuonna 2002 toteutetussa maatutkinnassa. (25.01)
- Vuonna 2002 tehtävän vankeinhoidon organisaatiota ja toimintatapoja koskevan selvityksen pohjalta käynnistetään toimenpiteet, joilla voidaan parantaa toiminnan taloudellisuutta uusintarikollisuuden vaikuttavan toiminnan tehostamistavoitteista tinkimättä. (25.50)
- Syyttäjäntoimen keskeisinä tavoitteina vuonna 2003 ovat rikosasioiden toimintaketjua koskevien kehittämistoimien, kuten nopeutettujen menettelyjen toteuttaminen kaikissa syyttäjyksiköissä, syyttäjälaitoksen johtamis- ja ohjausjärjestelmien kehittämistyön jatkaminen sekä syyttäjien kansainvälisen rikosoikeudenhoidon osaamisen lisääminen. (25.60)

Välttämättömiä vertailutietoja aikaisemmilta vuosilta on käytetty vain käsittelyaikoja ja taloudellisuutta koskevien tavoitteiden yhteydessä. Toisaalta ellei käytössä ole laajemmin indikaattoreita tai sen luonteisia lukumäärätietoja, niin mitä relevantteja vertailutietoja sitten esitettäisiin?

Hallinnonalan siirtomenoista vaalimenot ovat yhteydessä pääluokassa esitettyyn tarpeeseen demokratian ja kansalaisten osallistumisen kehittämistä. Tavoitteesta olisi syytä tehdä konkreettinen ja mitattava.

Valtionhallinnon kokonaisuudessa oikeusministeriön hallinnonala on luonteeltaan varmaankin niiden joukossa, joihin tulosjohtaminen soveltuu keskimääräistä huonommin. Tämä on syytä huomioida arvioitaessa tulostavoitteiden asettamista.

2.1.2 TAVOITTEIDEN ASETTAMISESSA VIIME VUOSINA TAPAHTUNUT KEHITYS JA ODOTETTAVISSA OLEVAT KEHITTÄMIS- TARPEET

Luvussa 2.1.1 kuvattujen tavoitteenasettamisen ongelmiin nähden viime vuosina ei ole tapahtunut merkittävää kehitystä. Oikeusministeriön pääluokan tekstiosuus on muutamassa vuodessa asteittain kutistunut neljästä sivusta runsaaseen sivuun. Vastaavasti ministeriön lukutason tekstiosuus on liki kolminkertaistunut yli sivun mittaiseksi.

Aiempien vuosien runsas kuvaileva pääluokan teksti on jämäköitynyt otsikon "Lähivuosien painopistealueet ja kehittämissuunnitelmat oikeuspolitiikassa" alle. Pääluokan tavoitteenasettelun otsikointi on vaihdellut vuodesta toiseen.

Osa aiemmin pääluokassa esitetyn luonteisista tavoitteista on siirtynyt ministeriön kohdalle lukutasolle.

Talousarvioasetuksessa tapahtuneet muutokset (254/2004) tulevat antamaan merkittävän uuden haasteen tavoitteenasettelun asianmukaisuudelle. Hallinnonalan on kyettävä muodostamaan koko hallinnonalan yhteiset talousarvion pääluokassa esitettävät vaikuttavuustavoitteet. Nykyisin pääluokassa esitettävät vaikuttavuustavoitteet eivät oikeusministeriön hallinnonalalla täytä 15.4.2004 voimaan tulleen normiston kriteerejä. Olennaista on pyrkiä erottamaan hallinnon oman toiminnan vaikuttavuuden osuus.

Pääluokassa on kyettävä säilyttämään pitkän aikavälin tavoitteet mahdollisimman vähän muuttuvina. Lisäksi on syytä muistaa, että pääluokassa esitettyjen tavoitteiden toteutumisen aikaansaavat hallinnonalan toimijat. Näiden toimijoiden tulostavoitteiston ja toiminnan on tuettava ylempien tason tavoitteiden toteutumista.

2.2 Oikeusministeriön hallinnonalan raportointi toimintansa tuloksellisuudesta

2.2.1 RAPORTOINNIN ARVIOINTITAULUKKO

Taulukossa 2 on yhteenvedo tarkastuksessa tehdyistä arvioinneista siitä, miten hyvin valtiovarainkertomuksessa ministeriön hallinnonalalta esitetty tuloraportointi vastaa tarkastuskertomuksen luvussa 1 esitellystä ohjeistuksesta johdettuja vaatimuksia. Taulukon jälkeen tulevassa tarkastelussa ei rajauduta vain ohjeistuksen noudattamisen arviointiin, vaan tehdään huomioita myös yleisemmin raportoinnista ja sen mahdollisista kehittämissuunnista.⁵

Taulukko 2. Arvio siitä, miten hyvin oikeusministeriön hallinnonalan tuloraportointi valtiovarainkertomuksessa vastaa ohjeistusta.

	25. OM hallin- nonala	25.01. Minis- teriö	25.01. 22. Eräät viras- tot	25.10. Tuo- miois- tuin- laitos	25.30. Oi- keus- apu	25.40. Ulos- otto- laitos	25.50. Ran- gais- tusten täytän töön- pano	25.60. Syyt- täjä- laitos	25.70. Vaa- lime- not
Noudattaako raportointi valtiovarainkertomuksessa talousarvioesityksen tavoiteasettelun rakennetta?									e
Onko raportointi / tulostavoitteet esitetty raportoinnissa tulosalueittain?									e
Onko tuloksellisuuden kuvauksessa esitetty talousarvioesityksessä mainitut hallinnonalan tulostavoitteet?									e
Raportoidaanko valtiovarainkertomuksessa kaikista talousarvioesityksessä asetetuista tavoitteista?									e
Onko valtiovarainkertomuksessa esitetty syyt tulostavoitteiden ja tulosten välisille merkittävälle poikkeamille?									

⁵ Valkoinen ruutu kertoo, että kokonaisuus on ohjeiden mukainen, musta kertoo ohjeiden vastaisuudesta, harmaa tilanteen olevan osittain kunnossa ja e kertoo, ettei asiaa ole syytä arvioida tai sitä ei ole voinut arvioida.

	25. OM hallin- nonala	25.01. Minis- teriö	25.01. 22. Eräät viras- tot	25.10. Tuo- miois- tuin- laitos	25.30. Oi- keus- apu	25.40. Ulos- otto- laitos	25.50. Ran- gais- tusten täytän töön- pano	25.60. Syyt- täjä- laitos	25.70. Vaa- lime- not
Raportoidaanko hallinnonalan osuudessa valtiovarainkertomuksessa muista kuin talousarvioesityksessä asetetuista tavoitteista?									
Onko tulostavoitteille ja niiden saavuttamiselle indikaattoreita?									
Onko tulostavoitteilla vaikuttavuusindikaattoreita									
Esitetäänkö valtiovarainkertomuksessa tärkeimmät syyt indikaattorien kehityskulun muutoksille?									
Ovatko indikaattorit luonteeltaan pysyviä?	e	e	e						e
Näkyykö valtiovarainkertomuksen raportoinnissa tehtäväluiden painoarvot, esim. käytetty rahamäärä suhteessa raportoinnin määrään?									
Onko valtiovarainkertomuksessa raportoitu (onko tulostavoitteet asetettu) hallinnonalan keskeisistä tehtävistä (verrattuna esimerkiksi valtioneuvoston ohjesääntöön, valtioneuvoston asetukseen kyseisestä ministeriöstä sekä toimintaan liittyviin keskeisiin säädöksiin?)									
Sisältyykö valtiovarainkertomuksessa olevaan kuvaukseen toiminnan vaikuttavuuden arviointi (yhteiskunnallinen ja asiakasvaikuttavuus?)									
Onko valtiovarainkertomuksessa kuvattu, miten vaikuttavuus on kehittynyt keskeisillä tehtäväluidella?									
Onko valtiovarainkertomuksessa raportoitu mahdollisista strategiasalkun hankkeiden tuloksista?			e	e	e	e	e	e	
Onko valtiovarainkertomuksessa hallinnonalojen rajat ylittävien tehtävä- ja tavoitealueiden tulosten kuvauksia?			e	e	e	e	e	e	e
Onko vaikutusten tason arvioimisessa käytetty kansainvälisiä vertailutietoja?									
Sisältääkö valtiovarainkertomus selvitystä hallinnonalalle siirtomenoihin myönnettyjen määrärahojen vaikuttavuudesta?	e	e	e	e		e	e	e	
Onko valtiovarainkertomuksessa raportoitu siirtomenojen pääasiallisista myöntämisperiaatteista?	e	e	e	e		e	e	e	
Onko valtiovarainkertomuksessa arvioitu, miten hyvin siirtomenot osuvat tavoitelluille kohderyhmille?	e	e	e	e		e	e	e	

2.2.2 ASIOIDEN ESITTÄMISJÄRJESTYS

Talousarvioesityksessä oikeusministeriön hallinnonalan toiminnalle asetettiin vuodelle 2003 tulostavoitteita kolmella tasolla. Hallinnonalan keskeisiksi katsottavat tulostavoitteet esitettiin pääluokan selvitysosassa, joskin ne oli tuotu esiin pidemmän aikavälin tavoitteina. Luku- ja momenttitasolla esitettiin kullekin virastolle asetetut tulostavoitteet, yleensä kuitenkin niukemmin kuin varsinaisissa tulossopimuksissa. Siirtomenoille ei luku- eikä momenttitasolla asetettu tulostavoitteita.

Hallinnonalan tuloksellisuutta koskeva raportointi valtiovarainkertomuksessa ei etene systemaattisesti talousarvioesityksen pääluokkaperustelujen tai muunkaan talousarvion otsikkorakenteen mukaisessa esittämisjärjestyksessä.

Taulukko 3. Talousarvioesityksen pääluokan ja valtiovarainkertomuksen lukujen otsikointi oikeusministeriön hallinnonalalla.

Talousarvioesityksen pääluokkatason (25) otsikot tulostavoitteille

Toiminta-ajatus
<i>Lähivuosien painopistealueet ja kehittämissuunnitelmat oikeuspolitiikassa</i>
Sujuva ja kohtuuhintainen pääsy oikeuksiin ja luotettava oikeusturva
Rikoksenteorjunta sekä kriminaalipolitiikan vaikuttavuuden ja kohdentumisen parantaminen
Avoin ja johdonmukainen maksuhäiriöpolitiikka
Valtioneuvoston säädösvalmistelun kehittäminen
Demokratia ja kansalaisten osallistuminen
EU- ja kansainvälinen yhteistyö

Valtiovarainkertomuksen oikeusministeriön tuloksellisuutta kuvaavan luvun (3.3.) otsikointi

Toimintaympäristön kuvaus
<i>Toiminnan ja tuloksellisuuden kuvaus</i>
Demokratian toimivuus ja hallinto
Lainvalmistelun ja säädösvalmistelun kehittäminen
Euroopan unioni ja kansainvälinen yhteistyö
Kansalaisten oikeussuhteet
Oikeusturva
Kriminaalipolitiikka
Velkahallinta ja maksuhäiriömenettelyt
Maksullinen palvelutoiminta

On erittäin vaikea löytää mahdollista yksittäiseen tavoitteeseen liittyväksi tarkoitettua raportointia. Vaikka otsikointi olisikin sama tai samansuuntainen, ei yksittäisistä tavoitteista ole välttämättä raportoitu talousarvioesityksen mukaisessa järjestyksessä.

Raportoinnin otsikointi sisältää samoja tai samansuuntaisiksi mielletäviä asiakokonaisuuksia kuin talousarvion pääluokassa oleva otsikointi. Lukijan on kuitenkin vaikea saada yksiselitteinen käsitys asiakokonaisuuksien sisällöstä ja niiden eroavuudesta toisistaan. Ei ole olemassa perusteita sille, että saman sisällön kokonaisuudessaan omaavia asiakokonaisuuksia käsitellään eri järjestyksessä ja rakenteessa.

Oikeusministeriön hallinnonalan tuloksellisuusraportointia ei ole esitetty tulosalueittain. Edellä mainittu raportoinnin otsikointi ei vastaa hallinnonalan toiminnan käytännön organisoitumista.

2.2.3 TIETOJEN RIITTÄVYYS

Taulukossa 2 olevan arvioinnin perusteella minkään yksittäisen asiakokonaisuuden, joka liittyy tietojen riittävyyteen, ei voi katsoa olevan kovin hyvällä tasolla. Asianmukaisessa ohjauksessa ja päätöksenteossa tarpeellinen tuloksellisuusinformaatio ei näyttäisi välittyvän raportoinnin myötä päätöksentekijöille.

Valtiovarainkertomuksessa on jokaisen otsikon jälkeen ensimmäisessä kappaleessa, ennen varsinaista raportointia, esitetty muutama aihepiiriin liittyvä talousarviossa esitetty tavoite. Tavoitteen esittäminen raportoinnin yhteydessä on luonnollisesti hyvä ja ohjeistuksen mukainen lähtökohta asialliselle raportoinnille.

- Tavoitteeksi asetettiin yhtiölainsäädännön kehittäminen osakeyhtiölain kokonaisuudistukseen tähtäävällä valmistelulla. Henkilövahinkojen korvaamista koskevien säännösten uudistamisessa tavoitteeksi asetettiin vahinkoa kärsineiden oikeuksien parantaminen, korvausvelvollisten aseman selkiyttäminen sekä korvauskäytännön yhdenmukaisuuden edistäminen. Perintöoikeuden alalla tavoitteeksi asetettiin kuolinpesän velkavastuuta koskevien säännösten uudistaminen ja perintökaaren uudistamistarpeiden kokonaisarviointi. (Kansalaisten oikeussuhteet)
- Tavoitteeksi asetettiin edistää sellaisia lainsäädäntöhankkeita ja toiminnallisia uudistuksia, joilla voidaan turvata sujuva ja kohtuuhintainen pääsy oikeuksiin sekä luotettava oikeusturva. Keskeisiksi toiminnallisiksi tavoitteiksi asetettiin hovioikeuksien ruuhkautumisen estäminen ja käsittelyaikaisten lyhentäminen kaikissa tuomioistuimissa niiden asiaryhmien osalta, joissa käsittelyajat ovat oikeusturvanäkökulmasta liian pitkiä. Tähän liittyen tavoitteeksi asetettiin, että tuomioistuimet kiinnittävät erityistä huomiota suurten

juttujen käsittelyyn ja asianosaisten informointiin jutun käsittelyvaiheista. Joutuisuuden varmistamiseksi tuomioistuinten tuli myöskin kiinnittää erityistä huomiota siihen, että niiden käsittelemissä asioissa käytetään kunkin asian käsittelyyn parhaiten soveltuvia menettelyjä. (Oikeusturva)

Tavoitteina on esitetty eräitä pääluokassa mainituista tavoitteista samoin kuin osa lukutason tavoitteista ministeriön ja tuomioistuinlaitoksen osalta. Syytä juuri näiden tavoitteiden esittämiseen raportointin yhteydessä on vaikea arvioida.

Tavoitteiden jälkeen seuraavassa raportointiosuudessa ei kaikin osin ole selkeästi havaittavissa, mihin yksittäiseen edellä esitettyyn tavoitteeseen raportointi on tarkoitettu. Osin raportoidaan myös selkeästi laajemmin kuin vain kytkeytyen mainittuihin tavoitteisiin. Talousarvion pääluokassa esitettyihin tavoitteisiin ei kaikilta osin ole esitetty raportointia. Virastotason raportointi on joiltakin osin varsin vähäistä ja puuttuu momentista 25.01.22. (Eräiden virastojen toimintamenot) kokonaan. Yksittäinen tavoite ja siihen liittyvä raportointi ei selkeästi ilmene valtiovarainkertomuksesta.

Raportointi on suurelta osin yleisluontoista tekemisestä tai valmistelun tilanteesta kertomista. On hyvin vaikea saada selkeää kuvaa aikaansaannosten ja tavoitetilän välisestä suhteesta. Raportoinnissa näkyy runsaasti poikkeamia käsittelyaika- ja taloudellisuustavoitteiden ja saavutettujen tulosten välillä. Syytä poikkeamiin on esitetty kuitenkin vain yhdessä tapauksessa.

- Asiaryhmittäin tarkasteltuna pisimpään kestivät tulli- ja valmisteveroa koskevat valitukset, joissa ennakkopäätöstä odottaneet noin 800 autoveroa asiaa pidensivät käsittelyajan 20 kuukauteen.. Käsittelyaikatavoite jäi saavuttamatta, johtuen ennen muuta mainituista autovero- ym. ennakkopäätöstä odottaneista veroasioista. (Oikeusturva, hallinto-oikeudet)

Tulosten ja tavoitteiden välisten erojen syiden analysointi on olennainen osa hyvää tuloksellisuusraportointia. Se vahvistaa myös kuvaa tavoitteiden merkityksestä todellisina toiminnan ohjaajina.

Tuloksellisuuden osatekijöiden vaikuttavuuden, tuottavuuden ja taloudellisuuden raportointi vastaa tavoitteenasettelun rakennetta. Tuottavuudesta ja sen kehityksestä ei raportoida. Talousarviovuoden taloudellisuudesta raportoidaan varsin kattavasti. Taloudellisuuden raportoinnissa ei kuitenkaan käytetä tarpeellisia useammalle vuodelle ulottuvia indeksisarjoja. Päättäjiltä jää saamatta tärkeä tiivistetty informaatio asioiden kehityskulusta tulevien ratkaisujen pohjaksi. Käsittelyajoissa raportoinnin laatu vastaa raportointia taloudellisuudes-

ta. Varsinaisesta yhteiskunnallisesta vaikuttavuudesta ei ole raportoitu suhteessa mihinkään tunnuslukuun tai tavoitetasoon.

Raportoinnin painottuminen vastaa laajuudeltaan huomattavasti paremmin talousarvion rahamääräistä painoarvoa kuin tavoitteenasettelu. Oikeusministeriönkin hallinnonalalla ministeriötason toiminnasta raportoiminen on kuitenkin selkeästi rahamääräistä painoarvoaan laajempaa.

Hallinnonalan siirtomenoille ei ollut asetettu tavoitteita. Raportoinnissa on mainintoja siirtomenoihin liittyvistä asioista. Varsinaista siirtomenojen tuloksellisuuteen ja vaikuttavuuteen liittyvää raportointia ei ole.

- Yksityisille avustajille maksetut palkkiot ja kulukorvaukset olivat noin 27,4 milj. euroa, mikä on noin 1,4 % vähemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Yksityinen avustaja määrättiin 31.286:lle asianosaiselle, jolloin menot olivat 872 euroa/asianosainen. Kustannusten alenemiseen ovat vaikuttaneet mm. rikosasioiden määrän lasku käräjäoikeuksissa ja hovioikeuksien pääkäsitteilyjen määrän väheneminen. Yksityishenkilön velkajärjestelylain perusteella maksettiin korvauksia selvittäjille noin 1,4 milj. euroa. Syytteestä vapautettujen oikeudenkäyntikuluja korvattiin valtion varoista noin 1,2 milj. euroa. (Oikeusturva)
- Eduskuntavaalit toimitettiin 16.3.2003. Äänestysaktiivisuus oli 69,7 %, mikä on 1,4 prosenttiyksikköä korkeampi kuin edellisissä, v. 1999 toimitetuissa eduskuntavaaleissa. Vaalirahoitusilmoitusten tekemisestä annettua lakia sovellettiin eduskuntavaalien osalta ensi kerran näissä vaaleissa. Oikeusministeriö julkaisi kaikkien kansanedustajien ja varaedustajien vaalirahoitusilmoitukset www.vaalit.fi -sivuilla. Vuoden 2003 vaalimenot olivat 12,4 milj. euroa, josta ulkoasiainministeriön hallinnonalan käyttö oli 0,2 milj. euroa. Lisäksi vaalitietojärjestelmän kehittämiseen ja ylläpitoon käytettiin 1,1 milj. euroa. (Demokratian toimivuus ja hallinto)

Raportoinnissa ei kerrota varsinaisesta vaikuttavuuteen liittyvästä tuloksellisuudesta. Siinä kuvataan runsaasti lainsäädäntöprosessien vaihetta tai uuden lainsäädännön voimaantuloa analysoimatta mahdollisia vaikutuksia.

- Valtioneuvoston v. 2001 asettama tuomioistuinlaitoksen kehittämiskomitea luovutti mietintönsä joulukuussa 2003. Komitea ehdottaa muun muassa käräjäoikeuksien ja hallinto-oikeuksien aseman vahvistamista, tuomareiden ja oikeudenkäyntiavustajien monipuolisen osaamisen ja ammattitaidon takaamista, kiinteistökirjaamisasioiden ja riidattomien saatavien käsittelyn siirtämistä pois tuomioistuimista ja tuomarivalvontalautakunnan perustamista. Tuomareiden koulutusjärjestelmän ja -rekrytoinnin uudistamista selvittäneen työryhmän mietinnöstä saaduista lausunnoista tehty yhteenveto valmistui keväällä 2003. Valmistelua on jatkettu mietinnön ja siitä saadun palautteen

pohjalta työryhmässä. Oikeusministeriön ja opetusministeriön yhteistyönä on valmisteltu ammattikorkeakoulujen koulutusohjelmaan liittyvää, ”oikeustradenomin” tutkintoon tähtäävää opetussuunnitelmaa. (Oikeusturva)

- Perheen sisäistä lähestymiskieltoa koskeva hallituksen esitys annettiin eduskunnalle marraskuussa. Vuoden aikana valmistuivat myös ehdotukset aserikoksia ja alkoholirikoksia koskevien rangaistussäännösten sisällyttämisestä rikoslakiin. Esitys rikoslain maksuvälinepetoksia koskevien säännösten tarkistamisesta annettiin eduskunnalle toukokuussa ja uudistetut säännökset tulivat voimaan 1.7.2003. Oikeusministeriö aloitti myös valtion varoista rikoksen uhrille maksettavia korvauksia koskevan lainsäädännön uudistamistyön. (Kriminaalipolitiikka)
- Euroopan unionin siviilioikeudellisessa yhteistyössä saavutettiin yhteisymmärrys riidattomia vaateita koskevien päätösten vastavuoroisessa tunnustamisessa. Lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevien ratkaisujen tunnustamista tarkoittavasta asetuksesta saavutettu yksimielisyys helpottaa lapsenhuollosta annettujen ratkaisujen rajat ylittävää täytäntöönpanoa. Oikeusministeriö on osallistunut aktiivisesti EU:n, YK:n ja muiden järjestöjen siviilialan kriisinhallintatoimiin lähettämällä asiantuntijoita sekä ylläpitämällä valmiutta lähettää henkilöstöä. Vuoden 2003 aikana lähes 20 oikeushallinnon henkilökuntaan kuuluvaa asiantuntijaa on osallistunut kansainvälisiin siviilikriisinhallintatehtäviin. (Euroopan unioni ja kansainvälinen yhteistyö)

Tavoitteen toteutumisesta raportoitaessa esitetään valmistelun vaihe, jota kuvataan tavoitetiedolla, jota ei ole mainittu vuoden 2003 talousarvioesityksessä.

- Toukokuussa 2003 valmistui ehdotus uudeksi osakeyhtiölaiksi. Tavoitteena on lainsäädäntö, joka antaa yhtiöille mahdollisuuden järjestää toimintansa mahdollisimman tehokkaalla tavalla ja samalla tarjoaa riittävän suojan niiden vähemmistöosakkaille ja velkojille. Joulukuussa 2003 annettiin hallituksen esitys henkilövahinkojen korvaamista koskevien säännösten uudistamisesta. Sillä edistetään vahinkoa kärsineiden yhdenvertaista kohtelua sekä parannetaan vahinkoa kärsineiden ja heidän läheistensä korvaussuojaa. (Kansalaisten oikeussuhteet)
- Nuorten rikosseuraamusjärjestelmän uudistamista koskevaa valmistelua on jatkettu. Tavoitteena on tukea nuorten rikoksetonta elämää kytkemällä sosiaalihuollon toimet ja rikosoikeusjärjestelmä nykyistä tiiviimmin yhteen. (Kriminaalipolitiikka)

Raportoinnissa on mainittu hallituksen strategiasalkkuun liittyvistä hankkeista. Varsinaista tuloksellisuuteen liittyvää raportointia ei näihin liity.

Raportoinnissa ei ole käytetty kansainvälisiä vertailutietoja. Myöskään ulkopuolisista toiminnan vaikuttavuuden arvioinneista tai itsearvioinneista ei ole mainintaa yhtä poikkeusta lukuun ottamatta.

- Lain pitkäaikaisvaikutuksia arvioivassa tutkimuksessa todettiin, että lain pää-tavoite vakaviin velkaongelmiin joutuneiden yksityishenkilöiden talous- ja velkatilanteen korjaamisesta on toteutunut kohtalaisen hyvin. Seitsemän hakijaa kymmenestä on saanut pysyvää apua vakaviin maksuvaikeuksiinsa. (Velkahallinta ja maksuhäiriömenettelyt)

Vaikuttavuudesta raportoitaessa arviointitutkimus on yksilöitävä tarkemmin, ja se on tarpeellista kytkeä selkeästi aiemmin esitettyyn tavoitteeseen. Tuloksellisuuden arvioinnilla tulee olla merkittävämpi ja systemaattinen rooli osana raportointia.

Raportoinnissa ei ole selkeästi hahmotettu oman toiminnan prosessia tai tulosketjua. Tällöin epäselväksi jää usein toimenpiteen ja sen seurauksena olevan tuloksen ja vaikutuksen ero. Tässä mielessä raportoinnin aikajännettä tulisi pohtia tarkemmin. Toiminnan vaikutuksista kertominen edellyttää, että ensisijaisesti pyritään analysoimaan toteutuneen toiminnan seurauksia. Suunniteltujen tai juuri aloitettujen toimien aiotut vaikutukset voivat toimia tukitietona varsinaiselle tulossopimukselle. Oikeusministeriön tuloksellisuusraportoinnissa ei käytännössä raportoida toiminnan tai toimenpiteiden vaikuttavuudesta.

Tarkastuskertomusluonnoksesta antamassaan selityksessä oikeusministeriö tuo esiin, että oikeussektorin tavoitehierarkiat - erityisesti mitä tulee vaikuttavuustavoitteisiin – ovat varsin monisyisiä. Ministeriö katsoo, että eri toimialoilla tavoitteiden saavuttamiseen vaikuttavat useat eri toimijat ja usein myös sellaiset yleiset yhteiskunnalliset kehitystekijät, joihin oikeusministeriö ei voi kovin paljon vaikuttaa.

Taloustarviesityksessä sanotut tavoitteet ovat alustavia. Tarvittaessa, esimerkiksi ympäristömuutosten tai teknisen kehityksen johdosta taikka mahdollisten virheitten oikaisemiseksi, niitä voidaan ja on tarpeenkin muuttaa tulossopimuksissa. Määrärahoista päätettäessä alustavat tulostavoitteet ovat kuitenkin olleet päätöksenteon perusteita. Tämän johdosta muutoksista tulisi raportoida valtiovarainkertomuksessa silloin, kun tavoitteet muuttuvat merkittävästi tai niiden muutos vaikuttaa määrärahamitoituksiin. Oikeusministeriön hallinnonalalla ei ole selkeästi kaikilta osin nähtävissä, että taloustarviesityksessä mainitut tulostavoitteet olisivat sellaisenaan tai samansisältöisinä ilmaistu tulossopimuksissa. Niitä saatetaan pitää tulossopimuksissa esimerkiksi eräänlaisena

muksissa esimerkiksi eräänlaisena viitekehyksenä, ja varsinaiset tulostavoitteet voidaan esittää muussa muodossa. Olisi pyrittävä pysyvämpään rakenteeseen. Eri asiakirjoissa käytetyt toisistaan eroavat tavoitteet ja termistö eivät anna kuvaa luotettavasti toimivasta tulosohjausprosessista.

Monet tavoitteista ovat laajoja ja pitävät sisällään useammalle vuodelle ajoittuvia tehtäväkokonaisuuksia. Asiallisen vaikuttavuusraportoinnin vaikeudeksi vuositason tarkastelussa muodostuu liian lyhyt aikajänne. Näistä strategiatason tavoitteista todellisen vaikuttavuuden voi todeta vasta pidemmän aikavälin tarkastelussa.

Tarkastuskertomusluonnoksesta antamassaan selityksessä oikeusministeriö katsoo, että yksi keskeinen syy tavoitteenasettelun ja raportoinnin puutteisiin on käytetty liian lyhyt tarkasteluajanjakso.

2.2.4 HALLINNONALAN TOIMINTAKERTOMUS

Valtiovarainkertomuksen yksittäistä hallinnonalaa koskeva materiaali perustuu usein sellaisenaan tai hieman muunneltuna hallinnonalan toimintakertomukseen. Toimintakertomuksessa raportointi on laajempaa ja sisältää yleensä enemmän virastotason raportointia.

Toimintakertomuksen hyödyntäminen laajemmin valtiovarainkertomuksen raportoinnin riittävyyden parantamiseksi ei tuo oikeusministeriön hallinnonalalla merkittävää parannusta edellä esille tulleisiin keskeisiin ongelmakohtiin. Vaikka raportoinnin asianmäärä on joiltakin osin merkittävästi laajempi kuin valtiovarainkertomuksessa, ei tavoitteiden toteutumisesta kertova raportointi poikkea laadullisesti merkittävästi. Toimintakertomuksessa oleva raportointi on liki yhtenevä valtiovarainkertomuksessa käsiteltyihin tavoitteisiin liittyvän raportoinnin kanssa.

Myöskään toimintakertomuksessa ei raportoida muutamaa yksittäistä poikkeusta lukuun ottamatta tuottavuudesta. Sen sijaan käsitteilyaikojen ja taloudellisuuden kuvauksissa on mukana vertailutietoja kahdelta aiemmalta talousarviovuodelta.

Toimintakertomuksessa on myös raportoitu momentilta 25.01.22. rahoitettujen virastojen toiminnasta. Tämä raportointi ei kuitenkaan anna tietoa toiminnan varsinaisesta vaikuttavuudesta.

2.2.5 TIETOJEN OIKEELLISUUS

Edellä on esitetty, että suurin osa hallinnonalan tuloksellisuutta koskevasta raportoinnista koostuu erilaisista toimenpiteistä, lainvalmisteluhankkeiden toteuttamisesta, hallitusohjelman toimenpiteisiin osallistumisesta tai viranomaisyhteistyöhankkeissa mukana olost. Tällaisten toimenpiteiden todella tapahtuminen vaikuttaa melko yksiselitteiseltä.

Perustellusti voidaan katsoa, että pyrittäessä selvittämään raportoinnin oikeellisuutta, huomio on syytä ensi sijassa kiinnittää vaikuttavuutta ja toiminnan muita tuloksia osoittaviin lausumiin. Tällaisia riidattomasti hallinnon oman toiminnan vaikuttavuutta kuvaavia tulosraportointeja ei jyrkästi arvioiden oikeusministeriön osuudessa valtiovarainkertomusta ole.

Raportoitaessa toiminnan todellisesta vaikuttavuudesta tai sen kehityssuunnasta olisi tarpeellista mainita tarkasti, mihin arvio perustuu. Tässä tarkastuksessa ei ole selvitetty, minkälaista aineistoa esitettyjen asiantilojen toteamisen taustalla on. Raportoinnin oikeellisuuden toteamiseksi tällainen analyysi on tarpeellinen.

Tässä tarkastuksessa ei ole selvitetty, ovatko esitetyt käsittelyajat ja taloudellisuutta kuvaavat tunnusluvut laskettu oikein.

2.2.6 RAPORTOINNISSA VIIME VUOSINA TAPAHTUNUT KEHITYS JA ODOTETTAVISSA OLEVAT KEHITTÄMISTARPEET

Oikeusministeriön hallinnonalan raportointi valtiovarainkertomuksessa on pysynyt viime vuosina rakenteeltaan ja laadultaan varsin muuttumattomana. Otsikointi on ollut liki muuttumaton, vaikka esittämisjärjestys on hieman vaihdellut. Merkillepantavaa on se, että otsikoinnin pysyessä liki muuttumattomana on vastaava rakenne ja otsikointi muuttunut varsin voimakkaasti talousarviossa. Näin ollen talousarvioesitys ja valtiovarainkertomus eivät näytä kehittyvän selkeästi toisiinsa liittyen.

Aiempina vuosina on eräiltä osin ollut myös tuottavuuteen liittyvää raportointia taulukkomuodossa, joka vuodelta 2003 puuttuu.

Positiivisena kehityssuuntana on tavoitteiden ilmaiseminen kunkin otsikkotason jälkeen. Vaikka tavoitteita ei kerrota kattavasti, eikä suoraan yksilöitynä raportointiin, antaa nykyinen muoto lukijalle aiempaa helpommin käsityksen hallinnonalan tulostavoitteiden toteutumisesta.

Tulevaisuudessa tavoitteiston kehittymisen myötä raportoinnin muoto ja menetelmät ovat normiston tiukentuessa myös kehittämisen tarpeessa. Raportoinnin on jatkossa selkeämmin muodostuttava, jo ennalta sovitulla tavalla, kaikkien toimijoiden raportoinnin yhdistelmänä. Myös vaikuttavuudessa on kyettävä asettamaan selkeitä tavoitetasoja, joiden suhteen aikaansaannoksista on kyettävä raportoimaan. Toiminnan tuloksellisuuden arvioinnin ja muun analysoinnin tarve tulee jatkossa varmasti kasvamaan ja hallinnonalan on kyettävä vastaamaan tähän haasteeseen.

LIITTEET

LIITE 1: Oikeusministeriön hallinnonalalta talousarvioesityksessä vuodelle 2003 esitetyt tulostavoitteet, vastaavat lopulliset tulostavoitteet sekä raportointi valtiovarainkertomuksessa ja lyhyt arvio.

Talousarvioesitys 2003	Tavoite lopullisessa tulostavoiteasiakirjassa	Tavoite valtiovarainkertomuksessa	Raportointi valtiovarainkertomuksessa	Raportointi hallinnonalan toimintakertomuksessa	Arvio
<p>Lähi vuosien painopistealueet ja kehittämislinjat oikeuspolitiikassa</p> <p>Ei ole esitetty varsinaisesti talousarviovuoden 2003 tulostavoitteina. Sujuva ja kohtuuhintainen pääsy oikeuksiin ja luotettava oikeusturva</p> <p>Vuoden 2003 alusta täsmennettyjen riita-asiain oikeudenkäytinmenettelyä ja hovioikeusmenettelyä koskevien säännösten keskeinen tavoite on nykyistä nopeampi, halvempi ja tehokkaampi oikeudenkäynti. Käräjäoikeuksissa ja hovioikeuksissa on nyt olennaisia omaksu joustavat ja tenokkaat käytännöt. Hovioikeuksien lainkäytön laadun kehittämishankkeita ja niiden laajentamista tuetaan. Käräjäoikeuksissa jatketaan tuomiojärjestelyä kärsijäoikeusverkoston kehittämiseksi. Hovioikeuksien epätasaiseen asiämäärien jakautumiseen etsitään ratkaisuja piirijakoja muuttamalla.</p> <p>Keväällä valmistuvan selvityksen pohjalta arvioidaan tuomarivetoisen sovittelun mahdollisuuksia. Rikosasian oikeudenkäytinmenettelyn tehostamiseksi ja oikeudenkäynnin julkisuutta koskevien säännösten uudistamiseksi jatketaan lainvalmistelua tavoitteena antaa hallituksen esitykset vuonna 2004.</p>		<p>Ei mainittu samansäilytöisenä. Tavoitteita tukevia toiminnallisia tavoitteita on mainittu taulukossa 34 sivulla 58.</p>	<p>Valtioneuvoston v. 2001 asettama tuomioistuintaloksen kehittämiskomitea luovutti mietintönsä joulukuussa 2003. Komitea ehdottaa muun muassa käräjäoikeuksien ja hallinto-oikeuksien aseman vahvistamista, tuomareiden ja oikeudenkäyntiavustajien monipuolisen osaamisen ja ammattitaidon takaamisen, kinteistökirjaamisasioiden ja riidattomien saatavien käsittelyn siirtämistä pois tuomioistuimista ja tuomarivalvontalautakunnan perustamista. Tuomareiden koulutusjärjestelmän ja -rekrytoinnin uudistamista selvittämiseen työröhmän mietinnöstä saaduista lausunnoista tehty yhteenveto valmistui keväällä 2003. Valmistelua on jatkettu mietinnön ja siitä saadun palautteen pohjalta työryhmässä. Oikeusministeriön ja opetusministeriön yhteistyönä on valmisteltu ammattikorkeakoulujen koulutusohjelmaan liittyvää, ”oikeustradenomin” tutkintoon tähtäävää opetussuunnitelmaa.</p>	<p>Täsmälleen sama teksti kuin valtiovainkertomuksessa. Lisäksi samaan aihepiiriin liittyvää muuta raportointia.</p>	<p>Tavoite: Varsinainen tavoite puuttuu. Tavoite on kyettävä konkretisoimaan myös pidemmän aikavälillä tavoitteissa.</p> <p>Raportointi: Kerrotaan toimenpiteistä ja valmistelutyöstä sekä sen vaiheista. Ei ole toiminnan vaikutavuuteen liittyvää tuloksellisuusraportointia.</p>
<p>Rikksentorjunta sekä kriminaalipolitiikan vaikuttavuuden ja kohdentumisen parantaminen</p> <p>Rikollisuuden ja rikollisuudesta aiheutuvien häiriöiden vähentämisen kannalta keskeisiä painopisteitä ovat edelleen rikksentorjunta, nuorten rikokset, väkivalta-, huume- ja uusintarikollisuus, talousrikollisuus sekä rikoksen uhrien tuki- ja korvausjärjestelmien kehittäminen.</p>		<p>Tavoitteeksi asetettiin rikksentorjunnan ja kriminaalipolitiikan vaikuttavuuden ja kohdentumisen parantaminen.</p>	<p>Rikksentorjunta on edistetty ja toteutettu valtioneuvoston 4.3.1999 hyväksymän kansallisen rikksentorjuntaohjelman linjausten mukaisesti. Rikksentorjuntaneuvosto luovutti valmisteleman ohjelman toteutuksen seurantaraportin oikeusministeriölle vuoden 2003 alussa.</p>	<p>Täsmälleen sama teksti kuin valtiovainkertomuksessa. Lisäksi samaan aihepiiriin liittyvää muuta raportointia.</p>	<p>Tavoite: Kerrotaan, mihin toimintaa aletaan kohdistaa. Varsinainen tavoite asetettiin pöytäkirjassa muudosta maan.</p> <p>Raportointi: Kerrotaan toimenpiteistä varsinkin yleisellä tasolla liittyen vain osaan tavoitteesta. Ei ole toiminnan vaikuttavuuteen liittyvää tuloksellisuusraportointia.</p>

Talusarvioesitys 2003	Tavoite lopullisessa tulostavoiteasiakirjassa	Tavoite valtiovarainkertomuksessa	Raportointi valtiovarainkertomuksessa	Raportointi hallinnonalan toimintakertomuksessa	Arvio
<p>Keskeisiä keinoja kriinääripolitiikan vaikuttavuuden parantamiseksi ovat tehostava paikallistason turvallisuusuusiyo, varhainen rikosten rikosten käsittelyä koskeneissa kehityshankkeissa on käsittelyajkoja lyhennetty merkittävästi. Nopeutettua ja sosiaalihuollon toimien sekä yhteiskunnan tukikijärjestelmiin paremmin integroitua käsittelyä on laajennettu jo yli kymmenelle uudelle alueelle tavoitteena vakinauttaa kehitetyt toimintatavat tavanomaisiksi käytännöiksi koko maassa. Nuorten rikokset ja rikosten seuramusjärjestelmää sekä esitutkinta- ja oikeudenkäyntilainsäädännön uudistamista koskevat ehdotukset valmistuvat keväällä.</p> <p><i>Avoim ja johdonmukainen maksuuhäiriöpolitiikka</i></p> <p>Tavoitteena ovat toimitavat järjestelyt, jolla velkojen edut ja velallisen asema voidaan turvata tasapainoisesti ja ylivelkaantumista johtuvat yhteiskunnalliset haittavaikutukset voidaan minimoida sekä talousrikollisuutta ja haramausta taloutta voidaan tehostaa.</p>	<p>Uusintarikollisuuden torjunnassa kiinnitetään edelleen erityistä huomiota nuoriin rikoksentehtäviin. Nuorten tekemien rikosten nopeutettua käsittelyä koskeneissa kehityshankkeissa on käsittelyajkoja lyhennetty merkittävästi. Nopeutettua ja sosiaalihuollon toimien sekä yhteiskunnan tukikijärjestelmiin paremmin integroitua käsittelyä on laajennettu jo yli kymmenelle uudelle alueelle tavoitteena vakinauttaa kehitetyt toimintatavat tavanomaisiksi käytännöiksi koko maassa. Nuorten rikokset ja rikosten seuramusjärjestelmää sekä esitutkinta- ja oikeudenkäyntilainsäädännön uudistamista koskevat ehdotukset valmistuvat keväällä.</p>	<p>Keskeisiä osatavoitteita olivat tehostava paikallistason turvallisuusuusiyo, varhainen rikosten rikosten kierteeseen ja rikosten vastuun joutuissa toteuttaminen, nuorille rikoksentehtäville soveltuvien seuraamusten ja niihin liittyvien tukitoimien kehittäminen rikoksettoman elämäntavan turvaamiseksi sekä seuraamusjärjestelmän ja yhteiskunnan tukijärjestelmien yhteensovittaminen parantaminen.</p>	<p>Vuoden aikana on jatkettu Suomen Kuntaliiton ja rikoksentehtävien yhteishanketta, jonka tavoitteena on paikallisen rikoksentehtävien ja rikoksentuontayhteistyön kehittäminen, kuntalaisten turvallisuuden edistäminen ja hyvien käytäntöjen esittämisen Suomessa. Oikeusministeriö tukee paikallisia rikoksentehtävien vuosittain talousarviossa tarkoitukseen myönnettävien varojen puitteissa. Vuonna 2003 tuli avustushakemuksia yhteensä 41 hankkeelta ja avustuksia myönnettiin 13 hankkeeseen yhteensä 0,1 milj. euroa.</p>	<p>Täsmälleen sama teksti kuin valtiovarainkertomuksessa, lukua jempänä olevaa poikkeusta. Lisäksi samaan aihepiiriin liittyvää muuta raportointia. Vuonna 2003 tuli avustushakemuksia yhteensä 41 hankkeelle. Avustuksia myönnettiin 12 hankkeeseen yhteensä 88 200 euroa.</p>	<p>Tavoite: Kerrotaan vaikuttavuuteen liittyvistä tekijöistä. Tavoitetaso on kyettävä konkreettisesti myös pidemmän aikavälin tavoitteissa. Raportointi: Kerrotaan toimenpiteistä varsin yleisellä tasolla liittyen vain osaan tavoitteesta. Ei ole toiminnan vaikuttavuuteen liittyvää tuloksellisuusraportointia.</p>
<p>Keskeisiä keinoja kriinääripolitiikan vaikuttavuuden parantamiseksi ovat tehostava paikallistason turvallisuusuusiyo, varhainen rikosten rikosten käsittelyä koskeneissa kehityshankkeissa on käsittelyajkoja lyhennetty merkittävästi. Nopeutettua ja sosiaalihuollon toimien sekä yhteiskunnan tukikijärjestelmiin paremmin integroitua käsittelyä on laajennettu jo yli kymmenelle uudelle alueelle tavoitteena vakinauttaa kehitetyt toimintatavat tavanomaisiksi käytännöiksi koko maassa. Nuorten rikokset ja rikosten seuramusjärjestelmää sekä esitutkinta- ja oikeudenkäyntilainsäädännön uudistamista koskevat ehdotukset valmistuvat keväällä.</p> <p><i>Avoim ja johdonmukainen maksuuhäiriöpolitiikka</i></p> <p>Tavoitteena ovat toimitavat järjestelyt, jolla velkojen edut ja velallisen asema voidaan turvata tasapainoisesti ja ylivelkaantumista johtuvat yhteiskunnalliset haittavaikutukset voidaan minimoida sekä talousrikollisuutta ja haramausta taloutta voidaan tehostaa.</p>	<p>Hallitusohjelmaan sisältyvän velkahallintaohjelman laatiminen on aloitettu yhteistyössä useiden ministeriöiden kanssa. Tavoitteena on selvittää, miten voidaan estää velkaongelmien syntyminen ja syveneminen sekä hoitaa maksuveltyttömyystilanteet joustavasti ja tehokkaasti. Vuonna 2002 käynnistettiin valtiovarall ja keskeisten velkojatoimien yhteisin toimin velkasovinto-ohjelma. Vuoden 2003 aikana noin 2 000 velallista on tehnyt ohjelman mukaisen sovinnon. Velkajärjestelylaki on ollut voimassa kymmenen vuotta. Velkajärjestelyn myöntämisedellytyksiä lievennettiin vuoden 2003 alusta. Hakemusten määrä on edellisiin vuosiin verrattuna kasvanut. Lain pitkäaikaisvaikutuksia arvioivassa tutkimuksessa todettiin, että lain päätaavoite vakaviin velkaongelmiin joutuneiden yksityishenkilöiden talous- ja velkatilanteen korjaamisesta on toteutunut kohtalaisen hyvin. Seitsemän hakijaa kymmenestä on saanut pysyvää apua vakaviin maksuveltyksineen.</p>	<p>Hallitusohjelmaan sisältyvän velkahallintaohjelman laatiminen on aloitettu yhteistyössä useiden ministeriöiden kanssa. Tavoitteena on selvittää, miten voidaan estää velkaongelmien syntyminen ja syveneminen sekä hoitaa maksuveltyttömyystilanteet joustavasti ja tehokkaasti. Vuonna 2002 käynnistettiin valtiovarall ja keskeisten velkojatoimien yhteisin toimin velkasovinto-ohjelma. Vuoden 2003 aikana noin 2 000 velallista on tehnyt ohjelman mukaisen sovinnon. Velkajärjestelylaki on ollut voimassa kymmenen vuotta. Velkajärjestelyn myöntämisedellytyksiä lievennettiin vuoden 2003 alusta. Hakemusten määrä on edellisiin vuosiin verrattuna kasvanut. Lain pitkäaikaisvaikutuksia arvioivassa tutkimuksessa todettiin, että lain päätaavoite vakaviin velkaongelmiin joutuneiden yksityishenkilöiden talous- ja velkatilanteen korjaamisesta on toteutunut kohtalaisen hyvin. Seitsemän hakijaa kymmenestä on saanut pysyvää apua vakaviin maksuveltyksineen.</p>	<p>Täsmälleen sama teksti kuin valtiovarainkertomuksessa, lisäksi samaan aihepiiriin liittyvää muuta raportointia.</p>	<p>Tavoite: Varsinainen tavoite puuttuu. On kyettävä konkreettisesti tavoitetaso eri osatekijöille. Raportointi: Pitkäaikaisvaikutuksista kerättyä arviointitietoa ja sen tulokset antavat tuloksellisuusraportoinnille hyvän pohjan. Jos nyt raportoitaisiin aiemmin asetetusta tavoitteesta, joka olisi tavoitetasoltaan selkeästi määritelty ja verrattaisiin arvioinnin tavoitetasoon toteumaan, muodostuisi selkeä lähtökohhta raportoinnille. Lisäksi olisi syytä mainita tutkimuksen tekijä.</p>	

Talousarvioesitys 2003	Tavoite lopullisessa tulostavoiteasiakirjassa	Tavoite valtiovarainkertomuksessa	Raportointi valtiovarainkertomuksessa	Raportointi hallinnonalan toimintakertomuksessa	Arvio
<p><i>Valtioneuvoston säädosvalmistelun kehittämisen</i></p> <p>Säädosvalmistelun kehittämistyö on ollut järjestelmällisesti käynnissä 1990-luvun ajan. Sen avulla voidaan tukea hyvälaatuista lainvalmistelua ja saada aikaan hallituksen toimintaan kiinteästi liittyvät, valmistelu-koneiston ja eduskunnan kannalta realistiset lainsäädäntöohjelmat.</p>	<p>Koko 1990-luvun käynnissä ollutta työtä lainvalmistelun suunnitelmallisuuden lisäämiseksi ja laadun parantamiseksi jatketaan ottaen huomioon myös keväällä valmistuvan OECD:n maatuikimuksen suositukset. Lainvalmistelua ja sen johtamista on kehitetty hyväksytyjen kehittämisohjelmien mukaisesti. Pää tavoitteena on luoda valtioneuvoston rakenteelliset järjestelyt ja saada aikaan hyvälaatuista lainvalmistelua tukevat realliset lainvalmisteluohjelmat. Myös hallituksen esitysten laatimista koskevat oppaat uudistetaan.</p>	<p><i>Ei mainittu samansisällöisenä. Tätä tavoitetta tukeva tavoite mainittu. Se on esitetty tässä liitteessä sivulla 2/1.</i></p>	<p>Valtioneuvoston kanslia asetti kesäkuussa 2003 valtioneuvoston lainvalmistelun suunnittelun ja johtamisen kehittämisyhtymän (ns. lainvalmistelun kansliapäällikköryhmän). Työryhmä on laatimansa työsuunnitelman pohjalta käynnistänyt muun muassa keskeisten valmisteluhankkeiden seurantaan, erilaisten sääntelytekniikoiden käyttöä ja säädöshototusten vaikutusten arviointia koskevan selvitystyön. Syyskuussa 2003 asetettiin ministeriöiden, eduskunnan ja OPTL:n edustajista koostuva valtioneuvoston säädosvalmistelun kehittämissyöryhmä (ns. SÄKE-työryhmä) koordinoimaan VN:n lainvalmistelun kehittämistä. Loppuvuonna 2003 valmistuivat ehdotukset uusiksi Hallituksen esitysten laatimisohejeksi ja Lainlaatijan EU-oppaaksi. HAUS kehittämiskeskus Oy:ssä järjestettiin oikeusministeriön tukemana säädosvalmistelun peruskurssi ja avustavan henkilöstön vastaava peruskurssi.</p>	<p>Täsmälleen sama teksti kuin valtiovarainkertomuksessa. Lisäksi samaan aihepiiriin liittyvää muuta raportointia.</p>	<p>Tavoite: Varsinainen tavoite puuttuu. Tavoitetaso on kyettävä konkreettisoimaan eri osatekijöille.</p> <p>Raportointi: Kerrotaan toimenpiteistä ja valmistelun vaiheista. Ei ole toiminnan vaikuttavuuteen liittyvää tuloksellisuusraportointia.</p>
<p><i>Demokratia ja kansalaisten osallistuminen</i></p> <p>Tavoitteena on käynnistää laaja keskustelu ja tältä pohjalta valtioneuvoston yhteinen valmistelu demokration ja kansalaisten osallistumisen kehittämistä.</p>	<p>Eduskuntaavaalien suhteellisuuden toteutumiseen liittyviä ongelmia on selvitetty kuluvan vaalikauden aikana. Vaikka eräitä vaalijärjestelmän teknisiä tarkistuksia on tehty, päätöksenteko vaalijärjestelmän kehittämisen suuntaviivoista siirtyy seuraavalle hallitukselle ja eduskunnalle.</p>	<p>Lisäksi tavoitteena oli käynnistää laaja keskustelu ja siltä pohjalta valtioneuvoston yhteinen valmistelu demokration ja kansalaisten osallistumisen kehittämisestä.</p>	<p>Hallitusohjelman pohjalta käynnistettiin kansalaisyhteiskunnan poliittikko-ohjelma, jonka tarkoituksena on vahvistaa edustuksellista demokratiaa, kehittää kansalaisten ja hallinnon välistä vuorovaikutusta sekä kehittää mahdollisuuksia kansalaisten omaehtoiseen toimintaan. Konkreettiset hankkeet käynnistyvät vuoden 2004 aikana.</p>	<p>Täsmälleen sama teksti kuin valtiovarainkertomuksessa. Lisäksi samaan aihepiiriin liittyvää muuta raportointia.</p>	<p>Tavoite: Varsinainen tavoite puuttuu. Tavoitetaso on kyettävä konkreettisoimaan.</p> <p>Raportointi: Kuvataan valmistelun tilannetta. Ei ole varsinaista tuloksellisuusraportointia.</p>

Talusarvioesitys 2003 <i>EU- ja kansainvälinen oikeusyhteistyö</i>	Tavoite lopullisessa tu- lostavoiteasiakirjassa	Tavoite valtiovarain- kertomuksessa	Raportointi valtiovarainkertomuksessa	Raportointi hallinnonalan toimintakertomuksessa	Arvio
Oikeusministeriö edis- tää eurooppalaisen oi- keusalueen ripeää luo- mistia ja toimii esimerk- kinä omien valmiuk- siensa luomisessa tuomioiden ja päätösten vastavuoroisessa tunnustamisessa unionin jäsen maiden kesken. Tavoitteena on, että kansalaiset voivat käyttää oikeuksiaan yhtenäisin perustein Euroopan oikeus- alueella ja niissä maissa, joiden kanssa suomalaisilla on runsasti yhteyksiä.	Keskisenä tavoitteena on vaikuttaa edelleen EU:n oikeusalueen ripeään ke- hittymiseen. Kansalaisten tulee voida käyttää oikeuk- siaan yhtenäisin perustein Euroopan oikeusalueella ja niissä maissa, joiden kanssa suomalaisilla on runsasti yhteyksiä. Kan- sallisesti on tärkeää var- mistaa oikeusviranomais- ten edellytykset soveltaa uusia siviili- ja rikosoikeu- dellisia instrumentteja.	<i>Ei mainittu samansisäl- toisenä. Tätä tavoitetta tukevia tavoitteita on mainittu. Ne on esitetty tässä liitteessä sivuilla 2/2 ja 2/3.</i> EU:n laajenemispro- sessissa tavoitteeksi asetettiin osallistua ti- viisti hakijamaita kos- kevaan arviointi- ja neuvotteluprosessiin erityisesti Baltian mai- hin liittyvissä kysymyk- sissä.	Rikoksen johdosta tapahtuva rikoksesta epäillyn luo- vuttaminen helpottui Suomen ja muiden EU-maiden välillä 1.1.2004 lähtien, kun ensimmäinen vastavuoo- roiseen tunnustamiseen perustuva rikosoikeudellinen instrumentti Eurooppalainen pidätysmääräys ja sen edellyttämä uusi lainsäädäntö saatiin voimaan. Li- säksi Euroopan unionin rikosoikeudellisessa yhteis- työssä saavutettiin yksimielisyys puitepäätöksistä, jot- ka koskevat laittoman huumausainekaupan rikostun- nusmerkistöjen ja seuraamusten vähimmäissäännök- siä, tietojärjestelmiin kohdistuvia hyökkäyksiä ja sak- kopäätösten vastavuoroista tunnustamista. Euroopan unionin siviilioikeudellisessa yhteistyössä saavutettiin yhteisymmärrys riidattomia vaateita kos- kevien päätösten vastavuoroisessa tunnustamisessa. Lapsen huolto ja tapaamisoikeutta koskevien ratkai- sujen tunnustamista tarkoitavasta asetuksesta saavu- tettu yksimielisyys helpottaa lapsenhuollosta annettu- jen ratkaisujen rajat ylittävää täytäntöönpanoa.	<i>Täsmälleen sama teksti kuin valtiova- rainkertomuksessa. Lisäksi samaan ai- hepiiriin liittyvää muuta raportointia.</i>	Tavoite: Eri osatekijöiden ta- voitetaso on kyettävä konkretisoimaan myös pidemmän ai- kavälin tavoitteissa. Raportointi: Kerrotaan tapahtu- neesta kehityksestä ja muutoksista. Miten kyetään määrittämään hallinnonalan oman toiminnan osuus vai- kuttavuuteen näissä osatekijöissä?
Strategisiin painopistei- siin kuuluu myös oikeusvaltiokehityksen määrätietoinen edistä- minen EU:n hakijavalti- oissa ja Venäjällä.	?	Tavoitteena oli myös syventää oikeudellista yhteistyötä Venäjän kanssa.	Suomi osallistuu oikeusvaltiokehitystä tukevaan oi- keudelliseen yhteistyöhön ennen kaikkea lähialueilla (Venäjä, Viro, Latvia ja Liettua) sekä myös Kiinan kanssa.	<i>Täsmälleen sama teksti kuin valtiova- rainkertomuksessa. Lisäksi samaan ai- hepiiriin liittyvää muuta yksityiskoh- taisempaa raportoin- tia.</i>	Tavoite: Ei ole esitetty tavoit- te muodossa. Raportointi: Ei ole tuloksellisuus- raportointia, vaan toi- minnan kuvausta.
Unionin tulevaisuus- keskustelussa tavoitteet liittyvät perusoikeus- uottavuuden, avoimuus- den ja hyvän hallinnon periaatteiden vahvista- miseen sekä kansalais- ten osallistumismahdol- lisuuksien lisäämiseen eurooppalaisella tasol- la.	EU:n tulevaisuutta koske- vassa prosessissa osallis- tutaan Suomen kantojen valmisteluun erityisesti EU:n perusuunnetta ja sen kehittämistä koskevi- sä kysymyksissä. Tavoit- teena on perusoikeuksien, avoimuuden ja hyvän hal- linnon periaatteiden vah- vistaminen sekä kansalais- ten osallistumismahdolli- suuksien lisääminen eu- rooppalaisella tasolla.	Tavoitteeksi asetettiin pyrkä vaikuttamaan EU:n oikeusalueen ri- peään kehittymiseen ja osallistua aktiivisesti EU:n tulevaisuutta kos- kevassa prosessissa Suomen kantojen val- misteluun erityisesti EU:n perusuunnetta ja sen kehittämistä koske- vissa kysymyksissä.	Oikeusministeriö osallistui EU:n tulevaisuuskonventiin ja hallitusten välisen konferenssin valmisteluun ja niis- sä esille nousseiden oikeudellisten kysymysten koor- dinointiin. Omaan toimialaansa liittyvien kysymysten lisäksi oikeusministeriö on vastannut yhdessä valtio- neuvoston EU-sihteeristön ja ulkoasiainministeriön kanssa erityisesti perustuslaillisen sopimuksen oikeu- dellisteknisestä tarkastuksesta samoin kuin niistä yksi- tyiskohdista sopimisesta, joilla turvataan oikeudellinen jatkuvuus suhteessa nykyiseen unionioikeuteen.	<i>Täsmälleen sama teksti kuin valtiova- rainkertomuksessa.</i>	Tavoite: Ei ole tavoittemuodos- sa. Varsinaisen vai- kuttavuuteen liittyvä tavoite on kyettävä tuomaan eslin. Raportointi: Kerrotaan toiminnas- ta. Tuloksellisuuden kuvaus puuttuu.

Talousarvioesitys 2003	Tavoite lopullisessa tulostavoiteasiakirjassa	Tavoite valtiovarainkertomuksessa	Raportointi valtiovarainkertomuksessa	Raportointi hallinnonalan toimintakertomuksessa	Arvio
<p>25.01. Yhteensä 75 159 000 € (Poisluokien 25.01.22, joka on käsitelty taulukossa 3.)</p> <p><i>Ministeriön keskeiset tulostavoitteet vuonna 2003</i></p> <p>Huolehditaan uuden hallintolain ja kielilain valmistelun ja kielilain toimeenpanon edellyttämistä tiedotuksesta ja koulutuksesta sekä vastataan lakien vaatimien lainsäädäntömuutosten yhteensovittamisesta. Annetaan eduskunnalle selonteko uuden julkisuuslain soveltamisesta ja toimivuudesta.</p>	<p>Hallintolain voimaantulon valmistelu, tiedotus ja koulutus. Eri hallinnonalojen lainsäädännön yhteensovittaminen hallintolain kanssa.</p> <p>Uusi kielilaki voimaan 01/04. Eri hallinnonalojen lainsäädännön tarkistaminen ja alemmanasteisen lainsäädännön valmistelu. Tiedotuksen, koulutuksen ja seurannan järjestäminen ja muiden kuin lainsäädäntötoimenpiteiden toteuttaminen.</p>	<p>Tavoitteeksi asetettiin huolehtia uuden hallintolain ja kielilain toimeenpanon edellyttämistä tiedotuksesta ja koulutuksesta sekä vastata lakien vaatimien lainsäädäntömuutosten yhteensovittamisesta.</p>	<p>Vuoden 2004 alusta tuli voimaan uusi hallintolaki, joka sisältää säännökset hyvän hallinnon perusteista. Lailla täsmennettiin hallinnon menettelysäännöksiä ja soveltamisalaa laajennettiin myös yksityisellä sektorilla hoidettaviin julkisiin tehtäviin. Vuonna 1999 säädetyin julkisuuslain soveltamisesta ja toimivuudesta annettiin marraskuussa 2003 eduskunnalle valtioneuvoston selonteko.</p> <p>Vuoden 2004 alusta tuli voimaan uusi kielilaki, joka koskee kansalliskieliä suomea ja ruotsia. Vuoden 2003 aikana on kielilain täytäntöönpanoa ja soveltamista seurattavaa koskevia tehtäviä varten perustettu oikeusministeriöön hallitusneuvoksen ja ylitarkastajan virat ja palkattu kaksikielinen tiedottaja.</p>	<p>Käytännössä täsmälleen sama teksti kuin valtiovarainkertomuksessa.</p>	<p>Tavoite: Ei varsinaisesti tuloksellisuustavoite. Kerrotaan, mitä on tarkoitus tehdä.</p> <p>Raportointi: Kerrotaan toimenpiteistä ja valmistelutyöstä sekä sen vaiheista. Ei ole tuloksellisuusraportointia.</p>
<p>Lainsäädännön laadun parantamiseksi säädösvalmistelun johtaminen kyketään kiinteämmiin osaksi valtioneuvoston muuta toimintapolitiittia suunnittelua ja sen toteuttamista. Otetaan huomioon Euroopan unionin piirissä sovitavat sääntelyn tilas- ja maatutkimus OECD:n suositukset Suomessa kohdistetussa vuonna 2002 toteutetussa maatutkimuksessa.</p>	<p>VN:n lainvalmistelun kehittämisohjelma II:n täytäntöönpano / uudistettujen oppaiden viimeistely ja julkaiseminen.</p> <p>VN:n säädöspoliittikan tukeminen keskuhallinnon uudistamiseen liittyen. Tavoitteena säädösvalmistelun laadun ja johtamisen kehittäminen. OECD:n maatutkimus Suomen sääntelyn tilasta.</p>	<p>Säädösvalmistelun kehittämisohjelman tavoitteeksi asetettiin valtioneuvoston lainvalmistelun johtamisen kiinteämmäksi osaksi valtioneuvoston muuta toimintapolitiittia suunnittelua ja sen toteuttamista. Kehittämis- ja yhteistyötoimet ottaa huomioon Euroopan unionin piirissä sovitavat toimenpiteet sääntelyn laadun parantamiseksi sekä OECD:n suositukset.</p>	<p>Valtioneuvoston kanslia asetti kesäkuussa 2003 valtioneuvoston lainvalmistelun suunnittelun ja johtamisen kehittämisryhmän (ns. lainvalmistelun kansliapäällikköryhmän). Ryhmä on laatimansa työsuunnitelman pohjalta käynnistänyt muun muassa keskeisten valmisteluhankkeiden seuranta-, erilaisten sääntelyteknikkoiden käyttöä ja sääntelytoimien vaikutusten arviointia koskevan selvitystyön. Syyskuussa 2003 asetettiin ministeriöiden, eduskunnan ja OPTL:n edustajista koostuva valtioneuvoston säädösvalmistelun kehittämisryhmä (ns. SÄKE-työryhmä) koordinoimaan VN:n lainvalmistelun kehittämistä. Loppuvuonna 2003 valmistuivat ehdotukset uusiksi Hallituksen esitysten laatimisohejkeiksi ja Lainlaajituksen EU-oppaaksi. HAUS kehittämiskeskus Oy:ssä järjestettiin oikeusministeriön tukemana säädösvalmistelun peruskurssi ja avustavan henkilöstön vastaava peruskurssi.</p>	<p>Sama teksti kuin valtiovarainkertomuksessa.</p>	<p>Tavoite: Varsinainen tavoite puuttuu. Tavoitetaso on kyettävä konkreettisesti toteuttamaan. Kuvataan, mitä aiotaan tehdä.</p> <p>Raportointi: Kerrotaan toimenpiteistä ja valmistelutyöstä sekä sen vaiheista. Ei ole toiminnan vaikuttavuuden tuloksellisuusraportointia.</p>

Talousarvioesitys 2003	Tavoite lopullisessa tulostavoiteasiakirjassa	Tavoite valtiovarainkertomuksessa	Raportointi valtiovarainkertomuksessa	Raportointi hallinnonalan toimintakertomuksessa	Arvio
<p>Pyritään vaikuttamaan EU:n oikeusalueen ripeään kehittämiseen.</p>	<p>Luodaan kansalliset edellytykset vastavuoroisen tunnustamisen ja siviilioikeudellisen yhteistyön kehittämiseksi sekä osallistutaan aktiivisesti uusien instrumenttien valmisteluun (Euroopan oikeusalue).</p>	<p>Tavoitteeksi asetettiin pyrkiä vaikuttamaan EU:n oikeusalueen ripeään kehittämiseen.</p>	<p>Rikoksen johdosta tapahtuva rikoksesta epäillyn luovuttaminen helpottui Suomen ja muiden EU-maiden välillä 1.1.2004 lähtien, kun ensimmäinen vastavuoroiseen tunnustamiseen perustuva rikosoikeudellinen instrumentti Eurooppalainen pidätysmääräys ja sen edellyttämä uusi lainsäädäntö saatiin voimaan. Lisäksi Euroopan unionin rikosoikeudellisessa yhteistyössä saavutettiin yksimielisyys puitepäättöksistä, jotka koskevat laitoman huumausainekaupan rikostunnusmerkistöjen ja seuraamusten vähimmäissäännöksiä, tietojärjestelmiin kohdistuvia hyökkäyksiä ja sakkopäätösten vastavuoroista tunnustamista.</p> <p>Euroopan unionin siviilioikeudellisessa yhteistyössä saavutettiin yhteisymmärrys riidattomia vaateita koskevien päätösten vastavuoroisessa tunnustamisessa. Lapsen huoltoja ja tapaaomaisuutta koskevien ratkaisujen tunnustamista tarkoittavasta asetuksesta saavutettu yksimielisyys helpottaa lapsenhuollosta annettujen ratkaisujen rajat ylittävää täytäntöpanoa.</p>	<p>Sama teksti kuin valtiovarainkertomuksessa.</p>	<p>Tavoite: Ei varsinaisesti tavoiteta. Kerrotaan, mitä tehdään. Tavoitetaso on kyettävä konkreettiseen toteuttamiseen.</p> <p>Raportointi: Kerrotaan tapahtuneesta kehityksestä ja muutoksista. Miten kyetään määrittämään hallinnonalan oman toiminnan osuus valittavuuteen näissä osatekijöissä.</p>
<p>EU:n tulevaisuutta koskevassa prosessissa osallistutaan Suomen kantojen valmisteluun erityisesti EU:n perusuusalueen ja sen kehittämistä koskevissa kysymyksissä. Näitä ovat unionin ja jäsenvaltioiden välisen toimivallanjaon täsmäntäminen ja unionin toimivallan käytön valvonta, unionin säädösinstrumenttien kehittäminen, perusoikeus- ja oikeusalojen vahvistaminen unionin toiminnassa, perussopimusten selkeyttäminen sekä avoimuuden ja hyvän hallinnon periaatteiden vahvistaminen unionissa.</p>	<p>EU-toimintapolitiikka EU-ministeriövaliokuntaan.</p>	<p>...ja osallistua aktiivisesti EU:n tulevaisuutta koskevassa prosessissa Suomen kantojen valmisteluun erityisesti EU:n perusuusalueen ja sen kehittämistä koskevissa kysymyksissä.</p>	<p>Oikeusministeriö osallistui EU:n tulevaisuuskonferenssin valmisteluun ja niissä esille nousseiden oikeudellisten kysymysten koordinoimiseen. Omaan toimialaansa liittyvien kysymysten lisäksi oikeusministeriö on vastannut yhdessä valtioneuvoston EU-sihteeristön ja ulkoasiainministeriön kanssa erityisesti perustuslaillisten sopimuksien oikeudellisteknisestä tarkastuksesta samoin kuin niistä yksityiskohdista sopimuksesta, joilla turvataan oikeudellinen jatkuvuus suhteessa nykyiseen unionioikeuteen. EU-asioiden komitean alainen oikeudelliset kysymykset -jaosto kokoontui vuoden 2003 aikana yhteensä 18 kertaa, minkä lisäksi kirjallisia menettelyjä suoritettiin 28 tapauksessa.</p>	<p>Samansisältöinen teksti kuin valtiovarainkertomuksessa.</p>	<p>Tavoite: Ei varsinaisesti tavoiteta. Kerrotaan, mitä tehdään. Tavoitetaso on kyettävä konkreettiseen toteuttamiseen.</p> <p>Raportointi: Kerrotaan toiminnasta. Miten kyetään määrittämään hallinnonalan oman toiminnan osuus vaikuttavuuteen?</p>

Talousarvioesitys 2003	Tavoite lopullisessa tulos-tavoiteasiakirjassa	Tavoite valtiovarainkerto-muksessa	Raportointi valtiovarainkerto-muksessa	Raportointi hallinnonalan toimintakertomuksessa	Arvio
EU:n laajentumisprosessissa osallistutaan tiiviisti hakijamaita koskevaan arviointi- ja neuvotteluprosessiin painottaen erityisesti Baltian maihin liittyviä kysymyksiä.	Laajentumiskysymyksiä var-ten asetettu ministeriön laajentumistiryhmä / strategia päivitetään.	EU:n laajentumisprosessissa tavoitteeksi asetettiin osallistua tiiviisti hakijamaita koskevaan arviointi- ja neuvotteluprosessiin erityisesti Baltian maihin liittyvissä kysymyksissä.	Valmistautuminen EU:n laajen-tumiseen 1.5.2004 on tiivistänyt oikeudellista yhteistyötä erityises-ti Viron ja muiden Baltian maiden viranomaisten kanssa.	Oikeusministeriö on kiinnit-tänyt erityistä huomiota laa-jentumisen vaikutuksiin Suomen lähialueiden yhteis-kunnalliseen tilanteeseen sekä viranomaisten operatiivisen yhteistyöhön osana EU:n oikeusalueen kehittä-mistä.	Tavoite: Ei varsinaisesti tavoit-te. Kerrotaan, mitä aiotaan tehdä. Raportointi: Kuvataan tilannetta varsin epäkonkreettisesti. Ei vaikuttavuuteen kytkettyä rapor-tointia.
Jatketaan oikeudellisen yhteistyön syventämistä Venäjän kanssa.	Venäjä yhteistyö / toteutus OM:n Venäjä strategian pohjalta.	Tavoitteena oli myös syventää oikeudellista yhteistyötä Venä-jän kanssa.	Suomi osallistuu oikeusvaltiok-ehitystä tukevaan oikeudelliseen yhteistyöhön ennen kaikkea lähi-alueilla (Venäjä, Viro, Latvia ja Liettua) sekä myös Kiinan kans-sa.	Täsmälleen sama teksti kuin valtiovarainkertomuksessa. Lisäksi samaan aihepiiriin liittyvää muuta yksityiskoh-taisempaa raportointia.	Tavoite: Ei varsinaisesti tavoit-te. Kerrotaan, mitä aiotaan tehdä. Raportointi: Tuloksellisuuden ku-vaus puuttuu.
Yhtiölaainsäädännön kehittä-mistä jatketaan osakeyh-tiölain kokonaisuudistuk-seen tähtäävällä valmistelulla.	Osakeyhtiölaainsäädännön kokonaisuudistus / Tilanne-katsaus / Työryhmän ehdo-tukset.	Tavoitteeksi asetettiin yhtiölain-säädännön kehittäminen osa-kehtiölain kokonaisuudistuk-seen tähtäävällä valmistelulla.	Toukokuussa 2003 valmistui eh-dotus uudeksi osakeyhtiölaiksi. Tavoitteena on lainsäädäntö, jo-ka antaa yhtiöille mahdollisuuden järjestää toimintansa mahdolli-simman tehokkaalla tavalla ja samalla tarjooa riittävän suojan niiden vähemmistöosakkaille ja velkojille.	Sama teksti kuin valtiova-rainkertomuksessa.	Tavoite: Ei varsinaisesti tavoit-te. Kerrotaan, mitä aiotaan tehdä. Raportointi: Kerrotaan valmistelun tilanne ja sen sisällöl-linen tavoite.
Perintöoikeuden osalta annetaan esitys kuolinpe-nien velkavastuuta koske-vien säännösten uudista-misesta ja arvioidaan ko-naisuudessaan perintö-kaaren uudistamistarpeet.	Perintöoikeuden uudistaminen. Asiantuntijaryhmän arvio muutostarpeista ja -vaihto-ehdoista. Seminaari v. 2003, minkä jälkeen päätökset jat-kotoimista ja mahdollisista erityisvelvityksistä.	Perintöoikeuden alalla tavoit-teeksi asetettiin kuolinpesän velkavastuuta koskevien sään-nösten uudistaminen ja perintö-kaaren uudistamistarpeiden ko-konaisarviointi.	Perintökaaren uudistamistarpeita selvittävä työryhmä asetettiin ke-säkuussa 2003.	Sama teksti kuin valtiova-rainkertomuksessa.	Tavoite: Ei varsinaisesti tavoit-te. Kerrotaan, mitä aiotaan tehdä. Raportointi: Kerrotaan valmistelun tilanne. Ei ole tulok-sellisuusraportointia.
Konkurssilainsäädännön kokonaisuudistus saate-taan päätökseen antamalla sitä koskeva esitys.	Konkurssilainsäädännön ko-naisuudistus / HE kon-kurssilaiksi v. 2003.	Ei mainittu.	Ei raportointia.	Ei raportointia.	Tavoite: Ei varsinaisesti tavoit-te. Kerrotaan, mitä tehdään. Raportointi:

Talousarvioesitys 2003	Tavoite lopullisessa tulostavoiteasiakirjassa	Tavoite valtiovarainker- tomuksessa	Raportointi valtiovarainker- tomuksessa	Raportointi hallin- nonalan toiminta- kertomuksessa	Arvio
Vahingonkorvauslainisäädäntöä uudistetaan antamalla henkilövahinkoja koskeva esitys. Selvitetään tarvetta uudistaa puhdasta varallisuusvahinkoa koskevat säännökset.	Vahingonkorvauslain uudistaminen / HE (henkilövahingot) v. 2003. Aloitetaan joko puhdasta varallisuusvahinkoa tai rikosvahinkolakia koskeva hanke.	Henkilövahinkojen korvaamisesta koskevien säännösten uudistamisessa tavoitteeksi asetettiin vahinkoa kärsineiden oikeuksien parantaminen, korvausvelvollisten aseman selkeyttäminen sekä korvauskäytännön yhdenmukaisuuden edistäminen.	Joulukuussa 2003 annettiin hallituksen esitys henkilövahinkojen korvaamista koskevien säännösten uudistamisesta. Sillä edistetään vahinkoa kärsineiden yhdenvertaista kohtelua sekä parannetaan vahinko- kärsineiden ja heidän läheistensä korvaussuojaa.	Sama teksti kuin valtiovarainker- tomuksessa.	Tavoite: Ei varsinaisesti tavoite. Kerrotaan, mitä aiotaan tehdä. Raportointi: Kerrotaan valmistelun tilanne. Ei ole tuloksellisuusraportointia.
Jatketaan ulosottolain kokonaisuudistusta antamalla uudistuksen kolmantena vaiheena ulosmittausta, myyntiä ja tiitystä koskeva hallituksen esitys.	Ulosoton kehittämishjelma. II-vaiheen uudistuksen koulutuksen toteutus. Painopiste tietojärjestelmäkoulutuksessa. HE (II-vaihe) syksyllä 2003.	Ei mainittu.	Ei raportointia.	Ei raportointia.	Tavoite: Ei varsinaisesti tavoite. Kerrotaan, mitä aiotaan tehdä. Raportointi:
Oikeusturvan kehittämiseen liit- tyen annetaan hallituksen esitys eräiden rikosasioiden oikeudenkäyntimenettelyä koskevien säännösten uudistamisesta ja esitys oikeudenkäynnin julkisuudesta.	Rikosprosessin tarkistamistyöryhmän loppumietintö 31.5.2003. Oikeudenkäynnin julkisuus / Hallintolainkäytön osalla säännösehdotuksia valmistellaan työryhmässä, jonka ehdotuksen valmistumisen (30.4.2003) jälkeen päätetään uudistuksen lainsäädäntöteknisestä toteuttamisesta.	Oikeusturvan osalta esitety keskeinen tavoite. Tavoitteeksi asetettiin edistää sellaisia lainsäädäntöhankkeita ja toiminnallisia uudistuksia, joilla voidaan turvata sujuva ja kohtuuhintainen pääsy oikeuksiin sekä luotettava oikeusturva.	Rikosprosessin tarkistamistyöryhmä ehdotti lokakuussa annettamassaan loppumietinnössä käräjäoikeuksiin uutta kirjallista rikosprosessia. Tavoitteena on tehostaa rikosasioiden käsittelyä mahdollistamalla nykyistä yksinkertaisempi menettelytapa selvissä rikosjutuissa tinkimättä kuitenkaan syytety oikeusturvasta ja tuomiovallan säilymisestä tuomioistuimissa.	Sama teksti kuin valtiovarainker- tomuksessa.	Tavoite: Ei varsinaisesti tavoite. Kerrotaan, mitä aiotaan tehdä. Raportointi: Kerrotaan valmistelun tilanne ja sen sisällöllinen tavoite. Tavoitetaso olisi kyettävä asettamaan ja tähän tavoitetasoon liittyvä raportointi aikanaan antamaan.
Aloitetaan uudistetun rikoslain koontiö. Annetaan hallituksen esitykset sopimushoidosta sekä rangaistuksen täytäntöönpanoa ja tutkintavankeutta koskevan lainsäädännön uudistamisesta. Valmistellaan Euroopan neuvoston tietokonerikollisuutta koskevan yleissopimuksen ratifointia koskevaa hallituksen esitystä. Annetaan esitys YK:n järjestäytyneen rikollisuuden vastustamisesta koskevan yleissopimuksen ratifoinnista.	Annetaan vuonna 2003 jäljellä olevat RL:n erityisen osan esitykset (asenikokset ja alkoholirikokset) sekä ryhdytään valmistelemaan rikoslain systematisointia johdonmukaisiksi kokonaisuuksiksi. Vankeutta ja tutkintavankeutta koskevien säädösten uudistaminen / HE eduskunnalle keväällä / Asetusluonnokset 04/03 / Asetusten viimeistely ja koulutuksen suunnittelu.	Ei mainittu.	Ei raportointia.	Ei raportointia kaikilta osin. Rikollisuuden torjuntaa koskevan kansainvälisen yhteistyön tehostamiseksi annettiin eduskunnalle esitykset järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen YK:n yleissopimuksen (ns. Palermon sopimus) hyväksymisestä ja voimaan saattamisesta.	Tavoite: Ei varsinaisesti tavoite. Kerrotaan, mitä on tarkoitus tehdä. Raportointi: Kerrotaan valmistelun tilanne. Ei ole tuloksellisuusraportointia.

Taluarvioesitys 2003	Tavoite lopullisessa tulostavoiteasiakirjassa	Tavoite valtiovarainkertomuksessa	Raportointi valtiovarainkertomuksessa	Raportointi hallinnonalan toimintakertomuksessa	Arvio
Jatketaan yhteistyössä henkilöstöjärjestöjen kanssa uuden palkkausjärjestelmän kehittämistä tavoitteena sen laajentaminen ensi vaiheessa ministeriöön ja sen yhteydessä toimiviin virastoihin sekä asteittain koko hallinnonalalle.	Palkkausjärjestelmän käyttöönotto aloitetaan vaiheittain 2003 aikana.	<i>Ei mainittu.</i>	<i>Ei raportointia.</i>	Oikeusministeriön ja Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen uutta palkkausjärjestelmää koskeva sopimustarjous annettiin joulukuussa 2003. Vuoden loppuun mennessä ei vielä kaikkia järjestöjen vastauksia saatu. Tavoitteena kuitenkin on, että uusi palkkausjärjestelmä voidaan ottaa käyttöön vuoden 2004 toukokuun loppuun mennessä. Oikeuslaitoksen ja syyttäjien palkkausjärjestelmän valmistelutyötä on jatkettu. Rikosseuraamusalalla valmistelu ja neuvottelut on siirretty vuodelle 2004.	Tavoite: Varsinainen tavoite puuttuu. Tavoitetaso on kyettävä konkreettisoimaan. Raportointi:
Jatketaan toimenpiteitä hallinnonalan koulutusjärjestelmien kehittämiseksi sekä henkilöstöpolitiikan yhtenäistämiseksi valtion henkilöstöpolitiikan linjauksia koskevan periaatepäätöksen mukaisesti samoin kuin toimenpiteitä päätöksenteon tietopohjan parantamiseksi.		<i>Ei mainittu.</i>	<i>Ei raportointia.</i>	Koko oikeushallinnon kattavan henkilöstöstrategian valmistelu käynnistettiin lokakuussa asettamalla hankeajalle 1.11.2003-31.8.2004. <i>Hankkeesta on myös kerrottu tarkemmin. Samoin on kerrottu henkilöstöraportoinnin kehittämisestä.</i>	Tavoite: Varsinainen tavoite puuttuu. Tavoitetaso on kyettävä konkreettisoimaan. Raportointi:
Hallinnonalan organisaation kehittämistä jatketaan rangaistusten täytäntöönpanojärjestelmää koskevien selvitysten pohjalta.		<i>Ei mainittu.</i>	<i>Ei raportointia.</i>	Vankeutta ja tutkintavankeutta koskevan lainsäädännön kokonaisuudistuksen valmistelu on jatkettu. Esityksen valmistelussa otetaan huomioon vankeinhoidon organisaatiota ja toimintatapoja koskevan kehittämisshankkeen (RAKE) toteutettavat muutokset. Tärkeinä koituisena on muodostaa maakuntajoen pohjalta 5 vankeinhoitoaluetta, joissa toimisi aluevankila.	Tavoite: Ei varsinaisesti tavoiteta. Kerrotaan, mitä aiotaan tehdä. Raportointi:

Talusarvioesitys 2003	Tavoite lopullisessa tulostavoiteasiakirjassa	Tavoite valtiovarainkertomuksessa	Raportointi valtiovarainkertomuksessa	Raportointi hallinnonalan toimintakertomuksessa	Arvio
Ministeriön tietohallintotehtävät järjestetään uudelleen perustamalla ministeriön tietohallintoyksikkö ja koko hallinnonalaan palveleva oikeushallinnon tietotekniikka-keskus.	Tietohallinnon organisaatiouudistus / Tietohallintoyksikkö perustettu 2002 ja oikeushallinnon tietotekniikkakeskus vuoden 2003 alusta.	Ei mainittu.	Ei raportointia.	Ei raportointia.	Tavoite: Ei varsinaisesti tavoite. Kerrotaan mitä aloitetaan tehdä. Raportointi:
Tietohallinnossa painopisteenä on sähköisen asioinnin edellytysten ja sähköisten palvelujen kehittäminen sekä ministeriön ja sen hallinnonalan eri toimintoja koskevan tiedon saatavuuden parantaminen johtamisen ja ohjauksen tueksi.	Sähköisen asioinnin edellytysten kehittäminen / Palvelustrategian hyväksyminen / Sähköisten palvelujen kehittämisuunnitelma. Strategisen johtamisen tietopohjan kehittäminen / Hankkeiden raportointi ja jatkotyö.	Ei mainittu.	Ei raportointia.	Runsaasti tekstiä tietohallintoon liittyen. Tekstistä vaikeaa yksiselitteisesti erottaa, mikä on raportointia tästä tulostavoitteesta.	Tavoite: Varsinainen tavoite puuttuu. Tavoitetaso on kyettävä konkreettiseen. Raportointi:
Ministeriön viestinnässä testostetaan sähköisten viestintävälineiden hyväksikäyttöä tavoitteena parantaa tietojen saatavuutta ja lisätä vuorovaikutteisuutta valmis-telussa.	Ei vastaavaa tavoitetta.	Ei mainittu.	Ei raportointia.	Runsaasti tekstiä viestintään liittyvistä toimenpiteistä. Tekstistä on vaikea yksiselitteisesti erottaa, mikä on raportointia tästä tulostavoitteesta.	Tavoite: Varsinainen tavoite puuttuu. Tavoitetaso on kyettävä konkreettiseen. Raportointi:
Keskeiset toiminnan arvioin-tikohteet ovat julkisuuslain-säädännön, velkajärjestely-lainsäädännön, oikeusapu-lainsäädännön ja huumaus-aimerikoksia koskevan lain-säädännön toimitus.	Ei vastaavaa tavoitetta.	Ei mainittu.	Ei raportointia.	Ei raportointia.	Tavoite: Varsinainen tavoite puuttuu. Miten arvioidaan ja suhteessa min-kälaiseen tavoitteeseen. Raportointi:

25.01.21 24 099 000 € Oikeusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille ei ole esitetty tulostavoitteita.

Talousarvioesitys 2003	Tavoite lopullisessa tulostavoiteasiakirjassa	Tavoite valtiovarainkertomuksessa	Raportointi valtiovarainkertomuksessa	Raportointi hallinnonalan toimintakertomuksessa	Arvio
<p>Yhteensä 6 855 000 € (siirtomääräraha 2 v) Selvityksen tekstiä, ei ole esitetty varsinaisesti talousarviovuoden 2003 tulostavoitteina. Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos (arvio 960 000 €)</p>					
Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos harjoittaa puolueetonta oikeuspoliittista tutkimusta.					
Tutkimuslaitos pyrkii muodostamaan entistä tarkemman ja oikeasuhtaisemman kokonaiskuvan oikeusolosta, rikollisuustilanteesta ja kriminaalipoliittisen järjestelmän toiminnasta.	Sama teksti tavoitteena.	Ei mainittu.	Ei raportointia.	Laitoksen tutkimustoiminta toteutui lähes kokonaan suunnitelman mukaisesti. Vain muutamia hankkeita ei viivästynyt tai jouduttu siirtämään mm. puuttuvan rahoituksen perusteella. Painopisteet oli tutkimustoiminnassa saavutettu hyvin. Katso yllä.	Tavoite: Kerrotaan tehtävä. Raportointi: Tavoite: Varsinainen tavoite puuttuu. Tavoitetaso on kyettävä konkreettisesti toteuttamaan. Raportointi:
Laitos kehittää rikollisuuden ja oikeusolojen osoittimia sekä seuraa oikeuspoliittisia uudistuksia ja oikeusviranomaisten toimintaa.	Sama teksti tavoitteena.	Ei mainittu.	Ei raportointia.		Tavoite: Ei varsinainen tavoite. Kerrotaan, mitä tehdään. Raportointi:
Laitoksen perustutkimuksen keskeiset vakiintuneet tuotokset ovat rikollisuustilannekatsaus ja oikeusolokatsaus. Erityisiä painopistealueita perustutkimuksessa ovat rikollisuuden määrän ja muutosten mittaaminen, yleisön rikoskokemukset ja rikollisuuspelot, henkirikollisuus, rikosentorjunnan vaikuttavuus, oikeudenkäynti uudistusten seuranta, velkaongelmien hallintajärjestelmien toimivuus ja perheoikeus.	Sama teksti tavoitteena.	Ei mainittu.	Ei raportointia.	Ministeriö käytti sopimustutkimukseen 0,4 miljoonaa euroa. Keskeiset rahoitetut hankkeet olivat monivuotinen Saamelaisen maaoikeus selvitys (Oulun ja Lapin yliopistot) sekä OPTL:n toteuttamat monivuotiset lain-säädäntöuudistusten seuranta- ja arviointihankkeet liittyen nuorisorikollisuuden kontrollijärjestelmään, huumausainerikoso-udistukseen julkisuuslainsäädäntöön, velkajärjestelylainsäädäntöön, uusien prosessisääntöjen soveltamiseen käräjäoikeuksissa sekä oikeusapu-uudistukseen. Katso yllä.	Tavoite: Kerrotaan, mitä tehdään. Ei tavoite. Raportointi:
Palvelututkimuksessa keskeisiä ovat monivuotiset julkisuus-, oikeusapu-, velkaneuvonta- ja huumausainerikossäännösten seuranta hankkeet.	Sama teksti tavoitteena.	Ei mainittu.	Ei raportointia.		Tavoite: Kerrotaan, mitä tehdään. Ei tavoite. Raportointi:

Talousarvioesitys 2003	Tavoite lopullisessa tulostavoiteasiakirjassa	Tavoite valtiovarainkertomuksessa	Raportointi valtiovarainkertomuksessa	Raportointi hallinnonalan toimintakertomuksessa	Arvio
Kriminaalipoliittikan instituutti (arvio 400 000 €)	??????	Ei mainittu.	Ei raportointia.	Kriminaalipoliittisen komission päätöksiin ja kriminaalipoliittiseen ohjelmaan perustuvat vuonna 2003 vireillä olleet hankkeet ovat koskeneet mm. väkivallan naisuhreja, YK:n 6. kriminaalipoliittisen kyselyn vastausten analysointia ja tulosten raportointia sekä perheväkivallan kanssa tekemisiin joutuvien viranomaisten koulutusta Keski- ja Itä-Euroopan maissa. Alueelliset hankkeet ovat koskeneet mm. Keski- ja Itä-Euroopan vankiloita, vankilaterveyspalveluja ja huumeongelmiin puuttumista vankiloissa. <i>Myös muuta raportointia.</i>	Tavoite: Kerrotaan tehtävä. Raportointi:
Tietosuojavaltuutetun toimisto (arvio 1 120 000 €)	Tavoitteena mm. valtion talousarvion perusteluisa esitetyt asiat.	Ei mainittu.	Ei raportointia.	Tietosuojavaltuutetun toimiston tehtävien painopiste vuonna 2003 on ollut edelleen ennaltaehkäisyssä toiminnassa. Samalla on pyritty käsittelemään vireillä olevat yksittäisasiat mahdollisimman nopeassa menettelyssä.	Tavoite: Kerrotaan, mitä tehdään. Ei tavoite. Raportointi:
Rekisteröityjen vireille saatettujen asioiden keskimääräinen käsitelyaika (v. 2001 7 kk). Tavoitteena on myös, ettei asioiden käsitely ilman erityistä syytä kestä yli 12 kuukautta. Rekisterinpitöön kohdistuvien tarkastusten määrää lisätään ja se tulee olemaan noin 40 tarkastusta (v. 2001 yhteensä 34 tarkastusta).	Tavoitteena mm. valtion talousarvion perusteluisa esitetyt asiat.	Ei mainittu.	Ei raportointia.	Asioiden keskimääräinen käsitelyaika oli noin neljä kuukautta, mikä oli aikaisemmalla tasolla. Kansalaisilta vireille tulleiden asioiden keskimääräinen käsitelyaika oli 6-7 kuukautta. Tarkastustoiminta on edennyt suunnitelman mukaisesti ja toimintavuonna on toteutettu nk. nettipoliisiselvityksen jatkohanke, osat raportointiin vuoden aikana.	Tavoite: Käsitelyaikatavoitteet ovat varsin konkreettisia. Alkasarja useammalle vuodelle olisi tarpeen. Raportointi:
EU-tehtävistä keskeisiä ovat toiminta EY:n tietosuojadirektiivin tietosuojaryhmässä, Schengenin tietojärjestelmän valvontaelimessä, Europolin valvonta- ja muutoksenhakuelimessä sekä tullitietojärjestelmän valvontaelimessä.	Tavoitteena mm. valtion talousarvion perusteluisa esitetyt asiat.	Ei mainittu.	Ei raportointia.	Toimintavuoden aikana on osallistuttu myös EU-parlamentin matkustajatielijöiden luovuttamista sekä yksityisyyden suojaa koskevien teknikoiden suojaamista koskeviin hankkeisiin.	Tavoite: Kerrotaan, mitä tehdään. Ei tavoite. Raportointi:

Talusarvioesitys 2003	Tavoite lopullisessa tulostavoiteasiakirjassa	Tavoite valtiovarainkertomuksessa	Raportointi valtiovarainkertomuksessa	Raportointi hallinnonalan toimintakertomuksessa	Arvio
<i>Tietosuoja-lautakunta (arvio 15 000 €)</i> Tietosuoja-lautakunta käyttää henkilö-tietolainsäädännön mukaisissa luopaja- ja missä asioissa päätösvaltaa ja käsittelee lainsäädännön soveltamiseen liittyviä periaatteellisia kysymyksiä. Asioiden keskimääräinen käsittelyaika pidetään alle kolmessa kuukaudessa.	Käsittelyaika pidetään alle 3 kuukaudessa ja että lautakunnan päätösten korkea laatu säilyy.	<i>Ei mainittu.</i>	<i>Ei raportointia.</i>	Lupa-asioiden keskimääräinen käsittelyaika oli yli kolme kuukautta.	Tavoite: Käsittelyaikatavoitteet ovat varsin konkreettisia. Aikasarja useammalle vuodelle olisi tarpeen. Laadulle tavoitetaso. Raportointi:
<i>Konkurssiasiamiehen toimisto (arvio 925 000 €)</i> Konkurssiasiamiehen tehtävänä on seurata konkurssipesien toimintaa sekä edistää ja valvoa hyvän palvelukäytännön noudattamista. Konkurssiasiamiehen apuna toimii konkurssiasiamiehen neuvottelukunta. Konkurssiasiamies kiinnittää tarkastustoiminnassaan edelleen erityistä huomiota raukeaviin konkurssipesiin ja talousrikosten selvittämiseen vähävraisissa pesissä. Valmisteltavana olevan uuden konkurssilain myötä konkurssiasiamiehelle tulee uusia tehtäviä, mihin on valmistauduttava mm. ohjeistoa uudistamalla sekä koulutuksella.	Valmistautuminen uuden konkurssilain voimaantuloon, erityisesti julkisselvitystoiminnan aloittamiseen ja vakiinnuttamiseen.	<i>Ei mainittu.</i>	<i>Ei raportointia.</i>	Konkurssien määrä oli tammimarraskuussa 2003 yhteensä 2 558, mikä on 155 vähemmän kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2002. Yrityssaneerauksia pantiin toimintavuonna viireille edellisvuotta enemmän. Konkurssiasiamiehen toiminnan painopistealueet vuonna 2003 olivat valmistautuminen konkurssilain voimaantuloon ja konkurssiasiamien neuvottelukunnan suositusten muuttaminen vastaamaan uuden konkurssilain sisältöä.	Tavoite: Tehtäväkuvasta ja kerrotaan, mitä tehdään. <i>Ei tavoite.</i> Raportointi:
Konkurssiasiamiehen menosta noin puolet kohdistuu konkurssipesien tarkastukseen. Konkurssipesien tarkastuksesta aiheutuvista menoista 20-25 % saadaan perittyä takaisin.	Talusarviossa olevien taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen.	<i>Ei mainittu.</i>	<i>Ei raportointia.</i>	Erityistiintarkastuksista aiheutuvista menoista perittyä korvauksia kertyi 0,1 milj. euroa. Saaduilla korvauksilla katettiin 30 % erityisperinnän aiheuttamista erillismenoista.	Tavoite: Aikasarja useammalle vuodelle olisi tarpeen. Tavoitetaso olisi määriteltävä täsmällisemmin. Raportointi:

Talousarvioesitys 2003	Tavoite lopullisessa tulostavoiteasiakirjassa	Tavoite valtiovarainkertomuksessa	Raportointi valtiovarainkertomuksessa	Raportointi hallinnonalan toimintakertomuksessa	Arvio
<i>Onnettomuustutkintakeskus (arvio 735 000 €)</i>					
Onnettomuustutkintakeskuksen tavoitteena on jouduttaa tutkintaselostusten valmistamista ja raportointia sekä käynnistää annettujen turvallisuussuositusten toteutumisen järjestelmällinen seuranta.	Onnettomuustutkintaselostuksissa viranomaisille ja muille annettujen turvallisuussuositusten toteutumista seurataan järjestelmällisesti.	Ei mainittu.	Ei raportointia.	Tulostavoitteet toteutuivat siten, että turvallisuussuositusten seuranta tuli osittain järjestettyä ja jäi osittain kesken. Asiassa edetään kuitenkin systemaattisesti ja seuranta valmistuu.	Tavoite: Varsinainen tavoite puuttuu. Tavoitetaso on kyettävä konkreettisoimaan. Raportointi: Tavoite: Käsittelyaikatavoitteet ovat varsin konkreettisia. Aikasarja useammalle vuodelle olisi tarpeen. Raportointi:
Tavoitteena on, että suuronnettomuuden tutkinta (A-tutkinta) tai suuronnettomuuden vaaratilanteen tai vakavan onnettomuuden tutkinta (B-tutkinta; vuonna 2001 valmistuneita tutkintaraportteja 13 kp) valmistuu keskimäärin alle yhdessä vähäisen onnettomuuden tutkinta (C-tutkinta) keskimäärin alle puolessa vuodessa (vuonna 2001: 15 kk) ja vuosessa (vuonna 2001: 16 kk).	Suuronnettomuuden, vaaratilanteen tai onnettomuuden tutkinta valmistuu keskimäärin alle yhdessä vuodessa (B-tutkinta). Vaaratilanteen tai vähäisen onnettomuuden tutkinta valmistuu keskimäärin alle puolessa vuodessa (C-tutkinta).	Ei mainittu.	Ei raportointia.	Ei raportointia.	
<i>Oikeusrekisterikeskus (arvio 2 700 000 €)</i>					
Yleistavoitteena on, että perintä- ja rekisteröintitehtävät sekä tietojen luovutus hoidetaan nopeasti ja oikeusturvänäkökohdat huomioitaen. Erityistavoitteita vuonna 2003 ovat rikosvahinkokorvausten takaisinperintämeneittelyn tehostaminen ja takaisinperintäaikaisten ja takaisinperintäaikaisten lyhentäminen sekä lasten kanssa työskentelevien henkilöiden rikostaustan selvittämistä koskevan lain sujuva toimeenpanto rikosrekisteritietojen luovuttamisessa.	Tavoitteena on purkaa rikosvahinkokorvausten takaisinperintää koskeva ruuhka mahdollisimman nopeasti.	Ei mainittu.	Ei raportointia.	Ei raportointia liittyen suoraan tulostavoitteeseen.	Tavoite: Varsinainen tavoite puuttuu. Tavoitetaso olisi kyettävä konkreettisoimaan. Raportointi:

Talousarvioesitys 2003	Tavoite lopullisessa tulostavoiteasiakirjassa	Tavoite valtiovarainkertomuksessa	Raportointi valtiovarainkertomuksessa	Raportointi hallinnonalan toimintakertomuksessa	Arvio
<p>25.10. Yhteensä 205 646 000 € <i>Selvitysohan tekstiä, ei esitetty varsinaisina tulostavoitteina talousarviovuodelle 2003.</i></p>					
<p>Jokaisen perusoikeuksiin kuuluvan oikeusturvan toteutuminen edellyttää, että oikeudenkäynti on varmaa, nopeaa, luotettavaa ja kustannuksiltaan kohtuullista.</p>	<p><i>Ei yhteistä tulostavoiteasiakirjaa.</i></p>	<p>Tavoitteeksi asetettiin edistää sellaisia lainsäädäntöhankkeita ja toiminnallisia uudistuksia, joilla voidaan turvata sujuva ja kohtuuhintainen pääsy oikeuksiin sekä luotettava oikeusturva.</p>			<p>Tavoite: Varsinainen tavoite puuttuu. Tavoitetaso on kyettävä konkreettisoimaan. Raportointi: On varsin rohkeaa raportointia negatiiviseksi koetusta tilanteesta. Yksityiskohtaisempi ja tavoitetasoon suhteutettu analyysi olisi tarpeen.</p>
<p>Koko muutoksenhakujärjestelmän perusteita pohdittava toimikunnan väli-mietinnön pohjalta on annettu eduskunnalle hallituksen esitys, jonka tavoitteena on nopeuttaa valitusten käsittelyä. Tavoitteena on lainsäädännön muutosten ja työmenetelmien kehittämishankkeen avulla estää valitusten ruuhkautuminen hovioikeuksissa sekä lyhentää käsittelyaikoja.</p>	<p><i>Ei yhteistä tulostavoiteasiakirjaa.</i></p>	<p>Keskeisiksi toiminnallisiksi tavoitteiksi asetettiin hovioikeuksien ruuhkautumisen estäminen ja käsittelyaikojen lyhentäminen kaikissa tuomioistuimissa niiden asiaryhmien osalta, joissa käsittelyajat ovat oikeusturvanäkökulmasta liian pitkiä. Tähän liittyen tavoitteiksi asetettiin, että tuomioistuimet kiinnittävät erityistä huomiota suurten juttujen käsittelyyn ja asianosaisten informointiin jutun käsittelyvaiheiden varmistamiseksi tuomioistuimen tuli myös kiinnittää erityistä huomiota siihen, että niiden käsittelyssä asioissa käytetään kunkin asian käsittelyyn parhaiten soveltuvia menetelmiä.</p>	<p>Käsittelyajat ovat kuitenkin jonkin verran pidentyneet ja erot yksittäisten tuomioistuinten välillä pysyneet liian suurina. Kansalaisten alueellinen tasa-arvo ei tässä suhteessa toteudu. Tämä tarkoittaa sitä, että vireillä olevia tuomioistuimenettelyyn kehittämistäviä toimenpiteitä samoin kuin voimavarojen uudelleen kohdentamista on jatkettava voimakkaasti.</p>	<p>Tavoite: Varsinainen tavoite puuttuu. Tavoitetaso on kyettävä konkreettisoimaan. Raportointi: Mikä on työmenetelmien kehittämisen vaikutus käsittelyaikoihin?</p>	
<p>Mycos hallinto-oikeuksien pidentyneitä käsittelyaikoja pyritään lyhentämään työmenetelmiä kehittämällä.</p>	<p><i>Ei yhteistä tulostavoiteasiakirjaa.</i></p>	<p>Keskimmääräinen käsittelyaika oli 9,4 kuukautta, vaihdellen Vaasan hallinto-oikeuden 7 kuukaudesta Kouvolan hallinto-oikeuden 11,6 kuukauteen. Asiaryhmittäin tarkasteltuna pisimpään kestivät tulli- ja valmisteveroa koskevat valitukset, joissa ennakkopäätöstä odottaneet noin 800 autoveroaasia pidensivät käsittelyajan 20 kuukauteen. Välitöntä verotusta koskevat asiat viipyivät 13 kuukautta, attoniläveroasiat 12,4 kuukautta, rakennus- ja ympäristöasiat 10,8 kuukautta, kunnallisasiat 10,7 kuukautta, ulkomaalaisasiat ja vesiasiat 9,3 kuukautta. Sosiaalioasioissa, mikä muodostavat hallinto-oikeuksien suurimman asiaryhmän, käsittelyaika oli keskimäärin 5,6 kuukautta. Vanhoja, yli vuoden vireillä olleita asioita ratkaistiin noin 6 200 eli 29 % asioiden kokonaismäärästä. Lisäksi muuta raportointia.</p>	<p>Keskimmääräinen käsittelyaika oli 9,4 kuukautta, vaihdellen Vaasan hallinto-oikeuden 7 kuukaudesta Kouvolan hallinto-oikeuden 11,6 kuukauteen. Asiaryhmittäin tarkasteltuna pisimpään kestivät tulli- ja valmisteveroa koskevat valitukset, joissa ennakkopäätöstä odottaneet noin 800 autoveroaasia pidensivät käsittelyajan 20 kuukauteen. Välitöntä verotusta koskevat asiat viipyivät 13 kuukautta, attoniläveroasiat 12,4 kuukautta, rakennus- ja ympäristöasiat 10,8 kuukautta, kunnallisasiat 10,7 kuukautta, ulkomaalaisasiat ja vesiasiat 9,3 kuukautta. Sosiaalioasioissa, mikä muodostavat hallinto-oikeuksien suurimman asiaryhmän, käsittelyaika oli keskimäärin 5,6 kuukautta. Vanhoja, yli vuoden vireillä olleita asioita ratkaistiin noin 6 200 eli 29 % asioiden kokonaismäärästä. Lisäksi muuta raportointia.</p>	<p>Tavoite: Varsinainen tavoite puuttuu. Tavoitetaso on kyettävä konkreettisoimaan. Raportointi: Mikä on työmenetelmien kehittämisen vaikutus käsittelyaikoihin?</p>	

Talousarvioesitys 2003	Tavoite lopullisessa tulostavoiteasiakirjassa	Tavoite valtiovarainkerptomuksessa	Raportointi valtiovarainkerptomuksessa	Raportointi hallinnonalan toimintakertomuksessa	Arvio
Asetettu komitea valmistelee pidemmän aikavälin tavoitteet tuomioistuinelaitoksen kehittämislinjoi- joksi.	Ei yhteistä tulostavoiteasiakirjaa.	Ei mainittu.	Valtioneuvoston v. 2001 asettama tuomioistuinelaitoksen kehittämiskomitea luovutti mietintönsä joulukuussa 2003. Komitea ehdottaa muun muassa käräjäoikeuksien ja hallinto-oikeuksien aseman vahvistamista, tuomareiden ja oikeudenkäyntiavustajien monipuolisen osaamisen ja ammatitaidon takaamista, kiinteistökirjaamisasioiden ja riidattomien saatavien siirtelyn siirtämistä pois tuomioistuimista ja tuomarivalvon- talautakunnan perustamista. Ei raportointia.	Sama raportointi.	Tavoite: Kerrotaan, mitä aiotaan tehdä. Ei tulostavoite. Raportointi: Kerrotaan valmistelun tilanteesta. Ei ole raportointia tuloksellisuudesta.
Oikeusturvan kehittämiseen liittyen annetaan hallituksen esitys eräiden rikosasioiden oikeudenkäyntimenettelyä koskevien säännösten uudistamisesta ja esitys oikeudenkäynnin julkisuudesta.	Ei yhteistä tulostavoiteasiakirjaa.	Ei mainittu.	Ei raportointia.	Ei raportointia.	Tavoite: Kerrotaan, mitä aiotaan tehdä. Ei tavoite. Raportointi:
Komiteamietinnön ja siitä saatujen lausuntojen pohjalta laaditaan hallituksen esitys tuomarin päte- vöitymisjärjestelmää koskevaksi lainsäädännöksi. Tarkoituksena on laatia joustava koulutusmalli, joka voidaan luontevasti liittää nykyiseen tuomarin uraan.	Ei yhteistä tulostavoiteasiakirjaa.	Ei mainittu.	Tuomareiden koulutusjärjestelmän ja rekrytinnin uudistamista selvitäneen työryhmän mietinnöstä saaduista lausunnoista tehty yhteenveto valmistui keväällä 2003. Valmistelua on jatkettu mietinnön ja siitä saadun palautteen pohjalta työryhmässä. Oikeusministeriön ja opetusministeriön yhteistyönä on valmisteltu ammattikorkeakoulujen koulutusohjelmaan liittyvää, ”oikeustradenomin” tutkintoon tähtäävää opetussuunnitelmaa.	Sama raportointi.	Tavoite: Kerrotaan, mitä on tarkoitus tehdä. Ei tavoite- tetasoa. Raportointi: Kerrotaan valmistelun tilanteesta. Ei ole raportointia toiminnan tuloksellisuudesta.
Hallitus on antanut eduskunnalle talousarvioesitykseen liittyvän esityksen vakuutusosieluiksi ja siihen liittyväksi lainsäädännöksi. Esityksen tavoitteena on vakuutusosikeuden toiminnan kehittämisen toimeentuloturvan muutok- senhakupolitiikan ehdotusten pohjalta.	Ei yhteistä tulostavoiteasiakirjaa.	Ei mainittu.	Ei raportointia.	Vakuutusosikeudessa vuosi 2003 oli muutosten vuosi. Toukokuussa tuli voimaan uusi laki, jonka mukaisesti vakuutusosikeus jakaantui entisten yhdeksän jaoston sijasta kolmeen, eri asiarhyimiin erikoistuneeseen osastoon. Uudistuksen toteuttaminen on edellyttänyt virastoilta mitentavaa, jokaisen työtä ja menettelytapoja kosketavaa kehittämistyötä. Tämä heijastui vuoden 2003 määrällisiin tuloksiin heikentävänä, mutta voidaan olettaa, että kehittäminen näkyy jatko- vuosien tuloksellisuudessa.	Tavoite: Ei ole määrätetty tavoitteita. Raportointi:

Talousarvioesitys 2003	Tavoite lopullisessa tulostavoiteasiakirjassa	Tavoite valtiovarainkertomuksessa	Raportointi valtiovarainkertomuksessa	Raportointi hallinnonalan toimintakertomuksessa	Arvio
Käräjäoikeuksien tuomiopiirien uudelleen järjestelyä jatketaan. Myös hovioikeuspiireihin tehdään joitakin muutoksia asiamaarien tasaamiseksi hovioikeuksien kesken.	Ei yhteistä tulostavoiteasiakirjaa.	Ei mainittu.	Käräjäoikeusverkoston kehittämistä on jatkettu siten, että vuoden 2003 lopussa käräjäoikeuksia on yhteensä 63. Maaliskuun alusta yhdistettiin Mustasaaren ja Pietarsaaren käräjäoikeudet Mustasaaren käräjäoikeudeksi. Kesäkuun alusta lukien lakkautettiin Vammalan käräjäoikeus, jonka käsiteltäviksi kuuluvat asiat siirrettiin Porin, Kokemäen ja Tampereen käräjäoikeuksien käsiteltäväksi. Hovioikeuksien työmenetelmien kehittämistä ja laatuhankeita on myös jatkettu. Hovioikeuksien piirirajojen tarkistamista on myös valmisteltu.	Sama raportointi.	<p>Tavoite: Kerrotaan, mitä on tarkoitus tehdä. Ei ole määritetty tavoitetasoa.</p> <p>Raportointi: Kuvataan valmistelun tilannetta. Ei ole raportointia toiminnan vaikutavuudesta.</p>
Tuomioistuimissa kiinnitetään huomiota suurten juttujen joukkoon käsiteltävien ja asianosaisten informointiin jutun käsitelyvaiheista.	Ei yhteistä tulostavoiteasiakirjaa.	Tähän liittyen tavoitteeksi asetettiin, että tuomioistuimet kiinnittävät erityistä huomiota suurten juttujen käsitelyyn ja asianosaisten informointiin jutun käsitelyvaiheista.	Ei raportointia.	Ei raportointia.	<p>Tavoite: Varsinainen tavoite puuttuu. Tavoitetaso on kyettävä konkreettisesti osoittamaan.</p> <p>Raportointi:</p>
Rovaniemen hovioikeuspiirissä käynnistettyä tuomioistuintyön laadunkehittämissä hanketta jatketaan ja sitä laajennetaan muihin hovioikeuspiireihin käyttämällä hyväksi Rovaniemeltä saatuja kokemuksia. Oikeusministeriö tukee laatu-työn syventämistä ja laajentamista muun muassa koulu- tuksella.	Ei yhteistä tulostavoiteasiakirjaa.	Ei mainittu.	Ei raportointia.	Ei raportointia.	<p>Tavoite: Kerrotaan, mitä aiotaan tehdä. Ei tavoitetasoa.</p> <p>Raportointi:</p>

Talousarvioesitys 2003	Tavoite lopullisessa tulostavoiteasiakirjassa	Tavoite valtiovarainker- tomuksessa	Raportointi valtiovarainkertomuksessa	Raportointi hallinnonalan toiminta- kertomuksessa	Arvio
25.10.21 6 906 000 € Korkeimman oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)					
<i>Momentille ei ole esitetty tulostavoitteen muodossa varsinaisia talousarviovuotta 2003 koskevia asioita. Selvitysojan tekstiä.</i>					
Korkeimman oikeuden päätehtävänä on antaa oikeusturvaa ja kehittää oikeusjärjestystä tuottamalla vakuuttavasti, avoimesti ja ymmärrettävästi perustel- tuja ennakkoratkaisuja.	Ei mainittu.	Ei mainittu.	Ei raportointia.	Ei raportointia.	Tavoite: Kerrotaan, mitä aiotaan tehdä. Ei tavoite- tetasoa. Raportointi:
Lisäksi korkein oikeus antaa oikeusturvaa tutkimalla kanteluja, purkuhakemuksia ja menetetyn määrä- ajan palauttamista koskevia hakemuksia.	Ei mainittu.	Ei mainittu.	Ei raportointia.	Ei raportointia.	Tavoite: Tehtäväkuvaus. Raportointi:
Korkeimman oikeuden tehtävänä on myös valvoa lainkäyttöä omalla toimialallaan.	Ei mainittu.	Ei mainittu.	Ei raportointia.	Ei raportointia.	Tavoite: Tehtäväkuvaus. Raportointi:
Lainkäytön tavoitteena on oikeudenmukaiseen lop- putulokseen päätyvien ratkaisujen antaminen koh- tuullisessa ajassa sekä ratkaisujen laadun ylläpitä- minen ja kehittäminen.	Ei mainittu.	Ei mainittu.	Ei raportointia.	Ei raportointia.	Tavoite: Varsinaisen tavoite puuttuu. Tavoiteta- so on kyettävä konkreettiseen. Raportointi:
Keskimmäinen käsittelyaika valituslupa-asioissa oli 5,9 kk ja asiaratkaisuissa 18 kk. Vuonna 2003 ar- viodaan saapuvan 3 000 ja ratkaistavan 3 100 asiaa. Käsittelyajaksi arvioidaan valituslupa-asioissa 5 kk ja asiaratkaisuissa 16 kk.	Käsittelyaikatavoite vuodelle 2003 valituslupa- asioissa 5 kk ja asiaratkaisuissa 16 kk.	Käsittelyaika- tavoitteet valitus- lupa-asioissa 5 kk ja asiarat- kaisuissa 16 kk. Mainittu taulu- kossa.	Hylättyjen valituslupa- hakemusten keskimää- räinen käsittelyaika oli 4 kk. Asiaratkaisuissa kesto oli edelleen noin 18 kuukautta.	Sisällöllisesti sama raportointi.	Tavoite: Käsittelyaika olisi ehdottomasti syytä esittää tavoitemuodossa eikä passiivis- ta seurantaa ilmentävänä arviona. Raportointi: Tavoitteen muotoon nähden raportointi on asiallista. Aikasarja kertoisi asiasta enemmän.
25.10.22 7 880 000 € Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)					
<i>Selvitysojan tekstiä, ei eritelty varsinaisina tulosta- voiteina talousarviovuodelle 2003.</i>					
Vuonna 2001 KHO ratkaisi 3 612 asiaa, joista 2 400 oli asiaratkaisuja. Päätöksillä on usein laajoja yh- teiskunnallisia ja kansantaloudellisia vaikutuksia. Nyt vireillä olevista yhteensä noin 3 500 asiasta tällaisia vaikutuksia on mm. useilla kilpailuasioilla, erällä so- siaalasioilla ja veroasioilla. Kaava-asioissa, joita on myös paljon vireillä, joutuisuus vaikuttaa asumiseen ja työllisyystilanteeseen.	Ei mainittu.	Ei mainittu.	Korkein hallinto- oikeus ratkaisi 3 879 lainkäyttöasioita.	Sama raportointi.	Tavoite: Raportointi:
Vuonna 2001 ratkaistujen asioiden keskimääräinen käsittelyaika oli 11 kk. Edellisten vuosien Natura- asioiden määräästä aiheutunutta viivästystä on pyritty korjaamaan.	Ei mainittu. Katso seuraava.	Ei mainittu.	Katso seuraava.	Katso seuraava.	Tavoite: Raportointi:

Talousarvioesitys 2003	Tavoite lopullisessa tulostavoiteasiakirjassa	Tavoite valtiovarainkertomuksessa	Raportointi valtiovarainkertomuksessa	Raportointi hallinnonalan toimintakertomuksessa	Arvio
Vuonna 2003 arvioidaan saapuvan noin 4 000 asiaa ja tavoitteena on ratkaista sama määrä asioita. Keskimääräinen käsittelyaika on 8 kk.	Keskimääräinen käsittelyaika 8 kk.	Keskimääräinen käsittelyaika 8 kk. <i>Mainittu taulukossa.</i>	Vaikka määrälliset tavoitteet KHO:n ratkaisemissa asioissa eivät vuonna 2003 toteutuneet, edellisvuoteen verrattuna keskimääräinen käsittelyaika lyheni 11,2 kuukaudesta 11 kuukauteen ja vuoden vaihteessa vireillä olevien asioiden määrä (3 372) laski noin 10 %.	<i>Sama raportointi.</i>	Tavoite: Käsittelyaikatavoite on varsin konkreettinen. Aikasarja useammalle vuodelle olisi tarpeen. Raportointi: Tavoitteeseen pääsemättömyyttä olisi syytä analysoida.
25.10.23 185 360 000 € Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) <i>Selvitysojan tekstiä, ei eritelty varsinaisiksi tulostavoitteiksi talousarviovuodelle 2003. Hovioikeudet</i>		<i>Ei mainittu.</i>	Neijäsosa asioista viipyi hovioikeudessa yli vuoden. Saapunutten asioiden vähentymisestä johtuen ruuhkautumiskerho viivästyksiä hidastui ja vireillä olevien asioiden määrä pysyi suunnilleen ennallaan.	Alle kolmessa kuukaudessa ratkaistiin 19 %, 3-6 kuukaudessa 24 %, 6-9 kuukaudessa 17 % ja 9-12 kuukaudessa 14 % asioista. Neijäsosa asioista viipyi hovioikeudessa yli vuoden. Näiden ns. vanhojen asioiden osuus on viime vuosina jonkin verran kasvanut. Pääkäsittelyssä ratkaistujen asioiden kesto oli 12,4 kuukautta, kun taas esittelyssä kaistut viipyvät hovioikeudessa keskimäärin 7,5 kuukautta.	Tavoite: Käsittelyaikatavoite on varsin konkreettinen. Aikasarja useammalle vuodelle olisi tarpeen. Raportointi: Tavoitteeseen pääsemättömyyttä olisi syytä analysoida.
<i>Hallinto-oikeudet</i> Keskimääräiselle käsittelyajalle asetetun tavoitteen lisäksi ta- tavoitteena on, ettei hovioikeudessa ole vireillä vuotta vanhempia asioita, vuonna 2001 ratkaistuissa asioissa yli vuoden viipyneiden asioiden osuus oli 20 %.	Keskimääräisen käsittelyaikatavoitteen lisäksi ta- voitteena on, ettei hovioikeudessa ole vireillä asioita, joiden saapumisesta on kulunut yli vuosi.	<i>Ei mainittu.</i>	Keskimääräinen käsittelyaika oli 9,4 kk. Asiaryhmittäin tarkasteltuna pisimpään kestivät tulli- ja valmisteveroa koskevat valitukset, joissa ennakkopäätöstä odottaneet noin 800 autoveroasia pidensivät käsittelyajan 20 kuukauteen. Käsittelyaikatavoite jäi saavuttamatta, johtuen ennen muuta mainitusta autovero-ym. ennakkopäätöstä odottaneista asioista.	Vanhoja, yli vuoden vireillä olleita asioita ratkaistiin noin 6 200 eli 29 % asioiden kokonaisuudesta.	Tavoite: Käsittelyaikatavoite on varsin konkreettinen. Aikasarja useammalle vuodelle olisi tarpeen. Raportointi: Tavoitteen toteutumattomuutta on analysoitu lyhyesti. Miten toteutui tavoite muiden asiako- konaisuuksien osalta?

Talousarvioesitys 2003	Tavoite lopullisesa tulostavoiteasiakirjassa	Tavoite valtiovarainkerto- muksessa	Raportointi valtiovarainkertomuksessa	Raportointi hallinnonalan toimintakertomuksessa	Arvio
Käräjäoikeudet Vuonna 2003 tavoitteena on lyhentää istunnossa ratkaistavien riita-asioiden käsittelyaikaa siten, että valtakunnallinen keskiarvo lyhenisi 9 kuukauteen. Tämä edellyttää, että erityisesti Helsingin ja Vaasan hovioikeuspiireissä käräjäoikeudet pystyvät lyhentämään käsittelyaikoja.	Katso seuraava sivu. Ministeriön asettamat käsittelyaikatavoitteet.	Katso seuraava sivu. Ministeriön asettamat käsittelyaikatavoitteet.	Katso sivu 4/7.	Istunnossa ratkaistuissa riita-asioissa käsittelyajan keskiarvo oli 10,3 kuukautta.	Tavoite: Käsittelyaikatavoite on varsin konkreettinen. Aikasarja useammalle vuodelle olisi tarpeen. Raportointi: Termit ja käsitteet vaihtelevat eri asiakirjoissa. Yhdenmukaisen kuvan muodostaminen tavoitteesta ja raportoinnista on ongelmallista.
Rovaniemen hovioikeuden ja hovioikeuspiirin käräjäoikeuksien yhteisessä laatuhankeessa kiinnitetään vuonna 2003 erityishuomiota velkajärjestelyasioiden käsittelyyn ja käsittelyaikojen lyhentämiseen sekä tuomarin aineelliseen prosessijohtoon riita-asioissa. Vastaavanyppinen laadun kehittä-mishanke käynnistettiin Turun hovioikeuspiirissä vuonna 2002 ja toimintaa jatketaan vuonna 2003. Markkinaoikeus	Ei mainintaa tavoiteasiakirjassa.	Ei mainittu.	Ei raportointia.	Ei raportointia.	Tavoite: Ei konkreettista tavoitetta. Raportointi:
Markkinaoikeuden tavoitteena on järjestää toimintansa siten, että asioiden tehokas käsittely turvataan.	Keskimmääinen käsittelyaika 6 kk. Taloudellisuus 4560 €/ratkaistu asia. Tuottavuus 15 asiaa/htv.	6,0 kk taulukossa. 4560 € taulukossa. Ei mainittu.	3,8 kk. 3699 €. Ei raportointia.	3,8 kk. Ei yksiselitteistä raportointia. Ei yksiselitteistä raportointia.	Tavoite: Talousarvion tavoite on epä-täsmällinen. Tulosiakirjan käsittelyaikatavoite on varsin konkreettinen. Raportointi: Taulukkoon olisi saatava aikasarja useammalle vuodelle.
Vakuutusoiikeus Kohdassa ei ole esitetty tulostavoitteita.			Ei raportointia.		
Työtuomioistuin Kohdassa ei ole esitetty tulostavoitteita.			Ei raportointia.		

Talusarvioesitys 2003	Tavoite lopullisessa tulostavoite-asiakirjassa		Tavoite valtiova-rainkertomuksessa	Raportointi val-tiovarin-kertomuksessa	Raportointi hallinnonalan toimintaker-tomuksessa	Arvio
Oikeusministeriö on talusarvion valmistelun yhteydessä alustavasti asettanut tuomioistuimille vuodeksi 2003 seuraavat tulostavoitteet:						
2001 tot.	2002 tav.	2003 tav.	2003 tav.	Tavoite 2003		
Keskimmääinen käsittelyaika kk			Keskimmääinen käsittelyaika kk	Keskim. käs. aika kk		Tavoite: Käsittelyaikatavoitteet ovat varsin selkeitä. Yh-täinen termistö antai-si luotettavamman ku-van tavoitteen uskotta-vuudesta.
Hovioikeudet	7,8	8,2	8,8	8,8	8,7	
Hallinto-oikeudet	8,0	7,7	8,9	8,9	9,4	
Käräjäoikeudet						
-rikosasiat	3,6	3,8	3,5	3,4	3,9	
-riita-asiat / kirjalliset	2,3	2,3	2,0	summ. asiat 2,3	summ. asiat 2,1	Raportointi: Aikasarja useammalle vuodelle olisi tarpeen.
-riita-asiat / istunto	9,9	9	8,0	laajat riita-as. 8,1	laajat riita-as 8,6	Tavoitteiden ja rapor-toinnin sisällön yhtääl-yydestä tulisi antaa lukijalle riidaton kuva.
-velkajärjestelyasiat	6,6	6,3	7	6,6	6,2	Merkittäviä poikkeamia olisi syytä analysoida.
Vakuutus oikeus	12,9	12	11	12	12,6	
Työtuomioistuin	6	4,5	5	4,5	5,5	
Pääkaupunkiseudun suurten käräjäoi-keuksien tavoitteet riita-asioissa asetet-tu erikseen. Talusarvioesityksen alus-tavan käsittelyaikatavoitteen kanssa samansisäisistä tavoitetta ei käräjäoi-keuksien riita-asioiden osalta ei ole esi-tetty.						
2001 tot.	2002 tav.	2003 tav.	2003 tav.			
Taloudellisuus €/ratkaistu asia			Taloudellisuus €/ratkaistu asia			Tavoite: Taloudellisuustavoitteet ovat varsin konkreetti-sia. Aikasarja useam-malle vuodelle olisi tar-peen.
Hovioikeudet	2567	2664	2690	2694	2619	
Hallinto-oikeudet	1217	1218	1230	1220	1172	
Käräjäoikeudet (painotettu suor.)	623	609	635	623	656	
Vakuutus oikeus	484	488	480	492	538	Raportointi: Taulukkomuodossa varsin selkeä raportoin-ti. Aikasarja useammalle vuodelle olisi tar-peen. Merkittäviä poik-keamia olisi syytä ana-lysoida.
Työtuomioistuin	7109	7664	7740	6885	6586	

25.10.29 5 500 000 € Erytismenot (arviomääräraha)

Ei esitetty tavoitteita.

Talousarvioesitys 2003	Tavoite lopullisessa tulostavoiteasiakirjassa	Tavoite valtiotavainkertomuksessa	Raportointi valtiotavainkertomuksessa	Raportointi hallinnonalan toimintakertomuksessa	Arvio
25.30. Yhteensä 53 140 000 € Selvitysosan tekstiä, ei esitetty varsinaisina tulostavoitteina talousarviovuodelle 2003.					
Vuoden 2003 aikana uuden oikeusapulain oikeuspoliittisten tavoitteiden toteutumisen seurantaa suunnitellaan ja toteutetaan oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen ja oikeusministeriön projektina. Seuranmassa on tarkoitus selvittää muun muassa oikeusapupalvelujen saatavuutta ja kohdentumista, julkisen oikeusavun kustannuskehitystä ja laatua sekä asiakastytyväisyyttä.	Ei vastaavaa tavoitetta.	Ei mainittu vastavaa tavoitetta.	Ei raportointia.	Oikeusapu-uudistuksen onnistumista selvitetään kaksi ja puoli vuotta kestävässä seuranta- ja arviointitutkimuksen avulla, joka käynnistyi vuoden 2003 alussa.	Tavoite: Ei tavoite. Kerrotaan, mitä aiotaan tehdä. Passiivista seurantaa. Raportointi:
Seuranmassa onkin tarpeen huomioida oikeusapua koskevan päätöksenteon ja muutoksenhaun kehittämistä. Lisäksi oikeusaputoimistojen resurssien riittävyyttä tulee seurata asiakaspuhjan huomattavan laajenemisen tuoman lisätyön johdosta.	Ei vastaavaa tavoitetta.	Ei mainittu vastavaa tavoitetta.	Ei raportointia.	Ei raportointia.	Tavoite: Ei tavoite. Kerrotaan, mitä aiotaan tehdä. Passiivista seurantaa. Raportointi:
25.30.21 17 340 000 € Oikeusaputoimistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2v)					
Talousarvion valmisteluun liittyen taloudellisuustavoitteeksi vuodelle 2003 on alustavasti asetettu 75 euroa/painotettu suorite (toteutuma 75 euroa v. 2001 ja tavoite 77 euroa v. 2002).	82 € painotettu suorite.	77 € käsitelty työyksikkö.	74 € käsitelty työyksikkö.	Ei raportointia.	Tavoite: Tavoite on varsin selkeä. Raportointi: Tavoitteen ja raportoinnin on oltava tarkoitettua ja sisällytettävä yhtenevä. Aikasarja kertoisi enemmän.
25.30.50 35 800 000 € Yksityisille oikeusavustajille maksettavat korvaukset (arviomääräraha) Tavoitteita ei ole esitetty.					

Talousarvioesitys 2003	Tavoite lopullisessa tulostavoiteasiakirjassa	Tavoite valtiovarainkertomuksessa	Raportointi valtiovarainkertomuksessa	Raportointi hallinnonalan toimintakertomuksessa	Arvio
<p>25.40. Yhteensä 76 590 000 € <i>Selvityksosan tekstiä, ei esitetty varsinaisina tulostavoiteina talousarviovuodelle 2003.</i></p> <p>Talousrikollisuuden ja harmaan talouden vähentämiseksi ulosottolaitoksen resursseja suunnataan edelleen vuonna 2003 erikoisperintään ja rikoshyödyn jäljittämiseen hallituksen periaatepäätöksen mukaisesti.</p> <p>Ulosottomenettelyä sääntelevän ulosottolainsäädännön kokonaisuudistuksen valmistelua jatketaan.</p> <p>Hallituksen esitykseen perustuvan lain ulosottolain muuttamisesta on tarkoitus tulla voimaan 1.3.2003. Esityksen keskeisenä tavoitteena on ulosoton yleisten menettelysäännösten kehittäminen kohti nykyaikaista, tarkoituksenmukaista ja hyväksyttävään toimintaperiaatteisiin perustuvaa ulosottoa. Esityksessä on pyritty ottamaan huomioon yhtäältä menettelyn tehokkuus, nopeus ja joustavuus, toisaalta täyttämään asianmukaisuuden, puolueettomuuden, avoimuuden, perusoikeuksien ja oikeusturvan vaatimukset.</p> <p><i>Ulosottoa kehitetään 16.11.1999 hyväksytyyn kehittämissuunnitelman mukaisesti.</i></p> <p>Kehittämissuunnitelmassa on toiminnallisiksi tavoitteiksi asetettu sähköisen asioinnin mahdollistaminen velkojille ja perimistöimenpiteitten mitoittaminen mahdollisimman hyvin kunkin velallisen olosuhteita vastaavaksi.</p> <p>Rutiiniasioissa tavoitteena on, että velallisen rekisteröidyt tulo- ja varallisuustiedot ovat teknisen käyttöyhetyden kautta ulosoton käytettävissä jo siinä vaiheessa, kun perimiskeino valitaan.</p>	Ei mainittu.	Ei mainittu.	Ei raportointia.		
	Ei mainittu.	Ei mainittu.	Kokonaisuudistuksen ulosmittausta, myyntiä ja tiilystä koskevan III vaiheen valmistelua on jatkettu.	Sama raportointi.	<p>Tavoite: Kerrotaan toiminnan suuntaamisesta. Varsinainen tavoite puuttuu.</p> <p>Raportointi: Kerrotaan, mitä tehdään.</p> <p>Raportointi:</p>
	Ei mainittu.	Ei mainittu.	Ulosottolain laaja muutostuli voimaan 1.3.2004. Uudistuksen lähtökohdana on ulosottoasioiden velalliskohdattainen käsittely ja ulosoton valtakunnallinen toiminta.	Sama raportointi.	<p>Tavoite: Ei ole tavoite. Tavoite- tasot kyettävä konkreettisoimaan.</p> <p>Raportointi:</p>
	Ei mainittu.	Ei mainittu.	Ulosotto perustuu yhteiseen tietojärjestelmään, joka mahdollistaa sähköisen asioinnin ja tietojenvaihdon sekä asioitten valtakunnallisen käsittelyn.	Sama raportointi.	<p>Tavoite: Tavoitetaso ja konkreettinen tavoite puuttuvat.</p> <p>Raportointi:</p>
	Ei mainittu.	Ei mainittu.	Ei raportointia.	Ei raportointia.	<p>Tavoite: Tavoitetason esittämisen suhteessa valitsevaan tilanteeseen konkreettisesti tavoitetaan.</p> <p>Raportointi:</p>

Talousarvioesitys 2003	Tavoite lopullisessa tulostavoite-asiakirjassa	Tavoite valtiova- rainerkeryksessä	Raportointi valtiovarain- keryksessä	Raportointi hal- linnonalan toi- mintakeryksessä	Arvio
Erikoisperinnässä pyritään kehittämään ulosoton työmenetelmiä sellaisissa tapauksissa, joissa ulosottoa yritetään välttää lainvastaisin ja epäasiallisin keinoin.	Ei mainittu.	Ei mainittu.	Ei raportointia.	Osana erikoisperintää on viranomaistyönä toteutettu rikoshyödyn jäljitys-toiminta.	Tavoite: Varsinainen tavoite puuttuu. Raportointi:
Asetetut tavoitteet toteutetaan toisaalta uudistamalla ulosoton tietojärjestelmä siten, että se on käytössä 1.3.2003 samanaikaisesti ulosottolain kokonaisuudistukseen liittyvän ulosottolain muutoksen voimaan tulon kanssa, ja toisaalta kouluttamalla ulosoton henkilöstö uuden lainsäädännön mukaiseen toimintaan.	Ei mainittu.	Ei mainittu.	Ei raportointia.	Ulosottopiirien toimintaan vuonna 2003 on vaikuttanut valmistautuminen maaliskuussa 2004 voimaan tulevaan ulosottolain muutokseen ja tietojärjestelmän uudistamiseen.	Tavoite: Raportointi:
25.40.21 76 590 000 € Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)					
<i>Ministeriön asettamat tulostavoitteet</i>					
	2001 tot.	2002 tav.	2003 tav.	2003 toteuma	Tavoite: Tavoitteet ovat muo- doltaan varsin selkei- tä. Raportointi: Raportointi on varsin selkeää. Aikasarja an- tasi lisää informaatio- ta.
<u>Täytäntöönpanon onnistuminen</u>					
Osuus käsitellyistä asioista	40	40	39	36,5	2003 toteuma Sama raportointi.
Osuus käsitellyistä markkamääristä	21	20	19	19,7	
Keskimmääinen käsitelyaika, kk	7,3	6,8	6,8	6,1	
Taloudellisuus (toimintamenot/käs.asiat)	28	28	28	25,9	
Ulosottovirastot	25	26	26	23,1	
Ulosotto-osastot					

Talousarvioesitys 2003	Tavoite lopullisessa tulostavoiteasiakirjassa	Tavoite valtiovarainker-tomuksessa	Raportointi valtiovarainker-tomuksessa	Raportointi hallinnonalan toimintakertomuk-sessa	Arvio
<p>25.50. Yhteensä 169 120 000 € Keskeiset tavoitteet vuonna 2003 Vuonna 2002 tehtävän van-keinhoidon organisaatiota ja toimintatapoja koskevan selvi-tyksen pohjalta käynnistetään toimenpiteet, joilla voidaan parantaa toiminnan taloudelli-suutta uusintarikollisuuteen vaikuttavan toiminnan tehos-tamistavoitteista tinkimättä.</p>	<p>Sama teksti tulos-voiteasiakirjan koh-dassa Hallituksen ta-lousarvioesitykseen sisältyvät lähtökohdat. Ei esitetty varsinaise-na vuotta 2003 kos-kevana tulostavoit-teena.</p>	<p>Ei mainittu.</p>	<p>Vankeutta ja tutkintavankeutta koskevan lainsäädännön koko-naisuudistuksen valmistelu on jatket-tu. Esityksen valmistelu otetaan huomioon van-keinhoidon organisaatiota ja toimintatapoja kos-kevan huumioon vankeinhoidon organisaatiota ja toimintatapoja koskevan kehittämishankkeen (RAKE) toteutettavat muutokset. Tarkoituksena on muodostaa maakun-tajaon pohjalta 5 vankeinhoitoaluetta, joissa toimisi aluevankila. RAKE-hankkeen ensimmäisen vai-heen raportin pohjalta käynnistettiin keväällä 2003 hankkeen toinen vaihe, jonka tavoitteena on tuot-taa maaliskuun loppuun 2004 mennessä tarkem-mat selvitykset ja toimenpide-ehdotukset vankein-hoitolaitoksen kehittämiseksi. Hankkeen toisen vaiheen selvityksistä valmistuivat vuoden aikana vankien toimintojen ja palvelujen perusrakennetta sekä aluevankiloiden määrää ja toiminta-alueita koskevat raportit. Lisäksi myös muuta raportointia.</p>	<p>Vankeutta ja tutkintavankeutta koskevan lainsäädännön kokonaisuudistuksen valmistelu on jatket-tu. Esityksen valmistelu otetaan huomioon van-keinhoidon organisaatiota ja toimintatapoja kos-kevan kehittämishankkeen (RAKE) toteutettavat muutokset. Tarkoituksena on muodostaa maakun-tajaon pohjalta 5 vankeinhoitoaluetta, joissa toimisi aluevankila. RAKE-hankkeen ensimmäisen vai-heen raportin pohjalta käynnistettiin keväällä 2003 hankkeen toinen vaihe, jonka tavoitteena on tuot-taa maaliskuun loppuun 2004 mennessä tarkem-mat selvitykset ja toimenpide-ehdotukset vankein-hoitolaitoksen kehittämiseksi. Hankkeen toisen vaiheen selvityksistä valmistuivat vuoden aikana vankien toimintojen ja palvelujen perusrakennetta sekä aluevankiloiden määrää ja toiminta-alueita koskevat raportit. Lisäksi myös muuta raportointia.</p>	<p>Tavoite: Tavoitetaso on kyet-tävä asettamaan. Raportointi: Kuvataan valmiste-lun tilannetta. Ei ra-portoida toiminnan vaikuttavuudesta.</p>
<p>Vankien määrän kasvaessa on tavoitteena säilyttää päivit-täin toiminnassa olevien osuus keskimäärin vähintään 60 %:na vankien kokonais-määrästä.</p>	<p>Sama teksti tulos-tavoiteasiakirjan koh-dassa Hallituksen ta-lousarvioesitykseen sisältyvät lähtökohdat. Ei esitetty varsinaise-na vuotta 2003 kos-kevana tulostavoit-teena.</p>	<p>Ei mainittu.</p>	<p>Vuonna 2003 aktiivitoimintoihin osallistui päivittäin 57 % kaikista vangeista.</p>	<p>Vuonna 2003 aktiivitoimintoihin osallistui päivittäin 57 % kaikista vangeista, mikä on 2 prosenttiyksik-köä pienempi kuin vuonna 2002.</p>	<p>Tavoite: Tavoite on varsin selkeä. Aikasarja havainnollistaisi ke-hitystä ja tavoitetta. Raportointi: Varsin selkeä rapor-tointi. Poikkeaman syytä olisi syytä analysoida.</p>
<p>Resursseja kohdennettaessa on erityisenä tavoitteena var-mistaa jo käynnistettyjen päih-teiden torjuntaa ja päihdekun-toutusta sekä uusintarikolli-suuden vähentämistä koske-vien toimintaohjelmien ja alueellisten yhteistyöhankkei-den toteuttaminen.</p>	<p>Sama teksti tulos-voiteasiakirjan koh-dassa Hallituksen ta-lousarvioesitykseen sisältyvät lähtökohdat. Ei esitetty varsinaise-na vuotta 2003 kos-kevana tulostavoit-teena.</p>	<p>Ei mainittu.</p>	<p>Valtioneuvoston huumausainepo-litiikan tehostamista koskevan päätöksen nojalla vuosina 2001–2002 käynnistettyjä toimenpiteitä on jatkettu vankiloissa siten, että päihdetyö on painottunut entistä enemmän pitempikestoisiin oh-jelmiin. Vuoden aikana aloitettiin myös yhdyskuntaseuraamuksiin liitettäväksi soveltuvan päihde-huollon ohjelman valmistelu.</p>	<p>Sama raportointi.</p>	<p>Tavoite: Konkreettisuus puut-tuu. Tavoitetaso on määriteltävä. Raportointi: Kerrotaan toimenpi-teistä. Pitäisi rapor-toida toimenpiteiden vaikuttavuudesta.</p>

Talusarvioesitys 2003	Tavoite lopullisessa tulostavoiteasiakirjassa	Tavoite valtiovarainkerto- muksessa	Raportointi valtiovarain- kertomuksessa	Raportointi hallinnonalan toimintakertomuksessa	Arvio
Avolaitoksissa olevien osuus on keskimäärin 29 % (28,9 % vuonna 2001) rangaistusta suorittavien vankien määräästä.	Sama tavoite tulostavoiteasiakirjan kohdassa Hallituksen talusarvioesitykseen sisältyvät lähtökohdat. Ei esitetty varsinaisena vuotena 2003 koskevana tulostavoitteena.	Rangaistusta suorittavista vangeista keskimäärin avolaitoksessa 29 %. Mainittu taulukossa.	24,6 %. Esitetty taulukossa.	Sama raportointi.	Tavoite: Onko tavoite? Aikasarja havainnollistaisi kehitystä. Raportointi: Varsin selkeä raportointi. Poikkeaman syytä olisi syytä analysoida.
Vankienhoitolaitoksen toimintamenot yhtä vankia kohti vuodessa ovat 42 100 euroa (45 185 euroa vuonna 2002 ja 45 007 euroa vuonna 2001).	Sama tavoite tulostavoiteasiakirjan kohdassa Hallituksen talusarvioesitykseen sisältyvät lähtökohdat. Ei esitetty varsinaisena vuotena 2003 koskevana tulostavoitteena.	Toimintamenot/vanki, 42 100 euroa. Mainittu taulukossa.	Toimintamenot/vanki, 43 146 euroa. Esitetty taulukossa.	Sama raportointi.	Tavoite: Onko tavoite? Pidempia aikasarja havainnollistaisi kehitystä. Raportointi: Varsin selkeä raportointi. Poikkeaman syytä olisi syytä analysoida.
<i>Selvitysosana tekstiä ei esitetty varsinaisena tulostavoitteena talusarviovuodelle 2003.</i>					
Ulkomaaalaisten vankien määrän nopean kasvun johdosta tehostetaan erityisesti virolaisten vankien palauttamista kotimaahansa rangaistusta suorittamaan samoin kuin syyttäjäyhteistyötä Viron ja Venäjän kanssa.	Ei mainittu.	Ei mainittu.	Ei raportointia.	Ei raportointia.	Tavoite: Tavoitetaso puuttuu. Raportointi:
25.50.21 163 920 000 € Toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) <i>Tässä kohdassa ei ole esitetty tulostavoitteita.</i>					
25.50.74 5 200 000 € Avolaitustyöt (siirtomääräraha 3 v)					
Tavoitteena on työllistää työsiirtolatyöppisissä avolaitoksissa keskimäärin 175 avolaitosvankia, minkä lisäksi kyseisiin laitoksiin sijoitetaan arviolta keskimäärin 40 laitoksen ulkopuolella siviilityössä tai opiskelunsa käyvää vankia. Avolaitosvankien työllistämisen ja ylläpitömenot ovat 24 200 euroa vankia kohti vuodessa.	Ei mainittu.	Ei mainittu.	Ei raportointia.	Ei raportointia.	Tavoite: Tavoite selkeä, mutta vaikuttaa varsin passiiviselta. Raportointi:

Talousarvioesitys 2003	Tavoite lopullisessa tulostavoiteasiakirjassa	Tavoite valtiovarainker- tomuksessa	Raportointi valtiovarainker- tomuksessa	Raportointi hallin- nonalan toiminta- kertomuksessa	Arvio
25.60. Yhteensä 28 803 000 € <i>Selvitysojan tekstiä, ei ole esitetty talousarviovuoden 2003 tulostavoiteina.</i>					
Syyttäjätöimen keskeisinä tavoitteina vuonna 2003 ovat rikosasioiden toiminta-keijua koskevien kehittämistoimien, kuten nopeutettujen menettelyjen toteuttaminen kaikissa syyttäjyksiköissä, syyttäjälaitoksen johtamis- ja ohjausjärjestelmien kehittämistyön jatkaminen sekä syyttäjien kansainvälisen rikosoikeudenhoidon osaamisen lisääminen.	Syyttäjätöimen keskeinen tavoite vuonna 2003 on paikallisten syyttäjyksiköiden toiminnan järjestämi- nen muodostettujen yhteistoiminta- alueiden puitteissa aiempaa tehokkaam- maksi.	<i>Ei mainittu.</i>	<i>Ei raportointia.</i>	Vuoden alusta voi- maan tulleen oikeusministeriön määräyksen mu- kaan syyttäjälaitok- seen muodostettiin 16 yhteistoiminta- aluetta.	Tavoite: Varsinaiset tavoitteet puuttuvat. Tavoiteita- sot olisi kyettävä määrittämään. Raportointi:
Talousrikossyyttäjien toimintaa jatketaan valtionneuvoston periaatepäätöksen mu- kaisesti. Rikosvastuun toteuttamisen pa- rantamiseksi kehitetään esitutkintayhteis- työtä poliisin kanssa. Syyttäjien koulutuk- sessa kiinnitetään erityistä huomiota haastehakemusten laadun parantami- seen.	<i>Ei selkeästi samansi- säilyttäviä tavoitteita.</i>	<i>Ei mainittu.</i>	Projektiä talousrikollisuuden ja harmaan talouden vähentämi- seksi jatkettiin. Talousrikos- syyttäjille saapui 237 asiaa ja he ratkaisivat 198 asiaa, joista 39 asiassa tehtiin syyttämättä- jättämispäätös.	<i>Sama raportointi.</i>	Tavoite: Kerrotaan mitä tehdään, varsinaiset tavoit- teet ja tavoitetasot puuttuvat. Raportointi: Kerrotaan toiminnasta. Ei ole raportointia toiminnan vaikuttavuudesta.
25.60.21 28 803 000 € Toimintamenot (siirtomääräraha 2v)					
Joutuisuustavoitteena on syyteharkinnan suorittaminen tavallisissa rikosasioissa kahdessa kuukaudessa.	Yksinkertaisissa asioissa syyteharkinta voidaan ja tulee suori- ttaa huomattavasti lyhyemmässä ajassa kuin 6 kk. Katso seu- raava tavoite.	<i>Ei mainittu.</i>	Syyteharkinta suoritettiin 62 prosentissa asioista alle kuu- kaudessa ja 92,7 prosentissa asioista alle kuudessa kuu- kaudessa.	<i>Sama raportointi.</i>	Tavoite: Varsin selkeä tavoite. Aikasarja havainnoi- listaisi tavoitetasoa. Raportointi: Tavoitteen ja raportoinnin termistön ja si- sällön tulisi olla yhtenevä.
Vaativat jutut otetaan heti käsitteilyyn niin, ettei syyteharkinta niissäkään syyttäjistä riippuvasta syystä kestä yli kuutta kuu- kautta.	Syyteharkinta on suo- ritettava niin, ettei se yksittäisessä asiassa syyttäjistä riippumat- tomasta syystä kestä yli kuutta kuukautta.	<i>Ei mainittu.</i>	Yli vuoden syyte- harkinta kesti 1,2 prosentissa asioista (946 asiaa).	Tavoite: Varsin selkeä tavoite. Aikasarja havainnoi- listaisi tavoitetasoa. Raportointi: Poikkeamia olisi syytä analysoida.	
Taloudellisuustavoitteeksi on alustavasti asetettu 292 euroa/ratkaistu asia (toteu- tuma 294 euroa ja arvio v. 2002 264 eu- roa/ratkaistu asia).	Taloudellisuus 302 € / ratkaistu.	283 €/käsi- telty asia.	314 €/käsitelty asia. Esitetty taulukossa.	<i>Sama raportointi.</i>	Tavoite: Varsin selkeä tavoite. Aikasarja havainnoi- listaisi tavoitetasoa. Raportointi: Poikkeamia olisi syytä analysoida.

Talousarvioesitys 2003	Tavoite lopullisessa tulostavoiteasiakirjassa	Tavoite valtiova-rainkertomuksessa	Raportointi valtiova-rainkertomuksessa	Raportointi hallinnonalan toimintakertomuksessa	Arvio
25.70.21 13 900 000 € (Vaalimenot arviomääräraha)					
Tavoitteita ei esitetä.					Tavoite: Raportointi:

6.8.2004

Valtiontalouden tarkastusvirasto

Viite: Valtiontalouden tarkastusviraston kirje 24. 6.2004

**OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALAN TULOKSELLISUUSRAPORTOINTIA
KOSKEVA TARKASTUSKERTOMUSLUONNOS****1. Yleistä**

Valtiontalouden tarkastusvirasto on viitekirjeellä esittänyt oikeusministeriölle selityspyynnön oikeusministeriön hallinnonalan tuloksellisuusraportointia eduskunnalle käsittelevään kertomusluonnokseen. Oikeusministeriö esittää seuraavaa:

Tarkastuskertomusluonnoksessa esitetyt suositukset ja havainnot puutteista ja kehittämistarpeista vastaavat pääpiirteissään niitä näkemyksiä, joiden mukaisesti oikeusministeriössä ollaan tulohajusta kehittämässä. Esitetyt suositukset myös vastaavat niitä linjauksia, joiden pohjalta valtion talousarviolainsäädäntöä ja tulohajuskäytäntöjä on tarkoitettu kehittää uuden talousarviolainsäädännön pohjalta ja tulohajauksen terävöittämiseksi.

Luonnoksessa on vähemmän kiinnitetty huomiota niihin käytännön ongelmiin ja rajoitteisiin, joita tulostavoitteiden esittämisessä talousarvioesityksessä ja toteutumisen raportoinnissa valtiovarain hoitoa ja tilaa koskevassa kertomuksessa väistämättä esiintyy. Keskeisiä rajoitteita ovat:

-Nykytuotoinen talousarvioesitys on varsin **suppea** (verrattuna esimerkiksi Ruotsin vastaavaan). Talousarvio on myös **rakenteeltaan** sellainen, että tavoitteiden johdonmukainen esittäminen on hankalaa – luku- ja momenttirakenne on luotu muita kuin selkeän ohjauksen ja tavoitteenasettelun tarpeita varten.

-Hallinnonalan tavoitteita kuvattaessa on otettava huomioon mm. hallitusohjelma, hallituksen muut strategialinjaukset (hallituksen strategia-asiakirja) sekä hallinnonalan ja sen eri viranomaisten pitkän ja lyhyen aikavälin kehittämistavoitteet. Ottaen huomioon sen, että oikeusministeriön hallinnonalalla on huomattava määrä eri tyyppisiä viranomaisia, jotka monelta osin ovat hierarkisesti vähintään kaksi tai kolmetasoisia ja että virastoja (pääosin varsin pieniä) on yli 300 – toimintaympäristön muutosten ku-

vaaminen, tavoiteketjujen **tyhjentävä** esittäminen lähtien hallitusohjelmasta, hallinnonalan strategisista tavoitteista ja tullen yksittäisen viranomaisyryhmään (esim. hallinto-oikeudet) ja edelleen yksittäiseen virastoon (esim. Oikeusrekisterikeskus) on täysin mahdotonta. Sama pätee vielä selvemmin tavoitteiden toteutumisen raportointiin hallituksen ns. tilakertomuksessa, jossa käytettävissä oleva tila on vain pieni osa siitä, joka on käytettävissä talousarvioperusteluissa.

-Oikeussektorin **tavoitehierarkiat** – erityisesti mitä tulee vaikuttavuustavoitteisiin - ovat varsin **monisyisiä**. Oikeusministeriön eri toimialoilla tavoitteiden saavuttamiseen vaikuttavat useat eri toimijat ja usein myös sellaiset yleiset yhteiskunnalliset kehitystekijät, joihin oikeusministeriö ei voi kovin paljon vaikuttaa. Esimerkkinä tästä on vaikkapa uusintarikollisuuden vähentämistavoite, missä mittaamisongelmat ja oikeusministeriön hallinnonalan toimenpiteiden osuuden erottaminen on äärimmäisen vaikeaa kehittyneekään tilastollisin menetelmin.

-Viime vuosina on tulostavoitteiden esittämistä talousarviossa koskevia **käytäntöjä** (pysyvien laadintamääräysten sinänsä pysyessä ennallaan ja varsin väljinä) muutettu tiiviissä tahdissa, mikä on vaikeuttanut pitkäjänteistä kehittämistä. Tästä johtuen eri pääluokkien yhtenäisiä esittämistapoja ei ole päässyt vakiintumaan.

2. Kertomusluonnoksen suositukset

Suositus 1. *Tulostavoitteiden esittämisen selkeyttäminen valtion talousarvioesityksessä ja raportoinnissa. Tulostavoitteiden ja raportoinnin esittäminen yksiselitteisesti toisiinsa liittyvinä. Raportoinnilla ja talousarvioesityksellä tulisi olla samanlainen rakenne.*

Kaikki suositukset ovat periaatteessa oikeita. Ministeriössä toteutetun strategia työn (Oikeuspolitiikan strategia ja kehitysnäkymiä vuosiksi 2003-2012, joulukuu 2002) pohjalta on vakiintunut mm. tulosaluejako (strategia-alueet), jota on käytetty vuosien 2004 ja 2005 talousarvioesitysten pääluokkaperusteluissa. Seuraavassa vaiheessa on tarkoitus selvittää yhteistyössä valtiovarainministeriön kanssa tulosoikeuksien terävöittämissuunnitelmaan liittyen, miten luku- ja momenttiryhmittelyä voitaisiin vastaavalla tavalla kehittää. Strategiatyötä on jatkettu ministeriön asettamissa ns. strategiaaikoissa, joiden keskeinen tehtävä on selkeyttää ja konkretisoida tavoitteenasettelua sekä kehittää toimintaympäristön ja vaikuttavuuden indikaattoreita. Tulosoikeusprosessin selkeyttämiseksi on käynnissä kehittämistyö, jossa tavoitteena on selkeyttää valmisteluprosesseja ja täsmentää prosessin eri vaiheille asetettavia tavoitteita sekä kehittää dokumentointia niin, että kaikki prosessin vaiheet parhalla mahdollisella tavalla tukevat hallinnonalan johtamista ja toteuttavat uuden talousarviolainsäädännön tavoitteita.

Suositus 2. *Ylemmän tason tavoitteiden raportoinnin aikajännettä syytä pohtia (vuosi liian lyhyt aikajänne?). Tavoitteiden ja niiden saavuttamisen arvioinnin kehittäminen niin, että tavoitteiden saavuttamista voitaisiin luotettavasti mitata. Indikaattoreiden ja aikasarjojen käytön lisääminen.*

Suosituksien osaltaan oikeansuuntaisia. Ongelmana on, kuten edellä todettiin, tavoitteen ilmaisemisessa huomioon otettavien elementtien monilukuisuus, moni-

kerroksisuus ja monimutkaiset keskinäiset riippuvuussuhteet. Vaikuttavuuden luotettava mittaaminen on monilla strategia-alueilla erittäin vaikeaa ja vaatii runsaasti pitkäjänteistä kehittämistyötä, jopa perustutkimuksen luonteisia analyyseja. Tämä kehittämistyö on keskeisellä sijalla meneillään olevassa strategisessa valmistelussa (strategiatiiimit). Työssä on selkeästi nähty, että kehittämistyö vaatii huomattavan paljon resursseja. Resurssikysymykset on jatkossakin kehittämistyön keskeinen haaste.

Joka tapauksessa sekä tavoitteenasettelun, ohjausprosessien ja raportoinnin aikajännettä tulee – ja on tarkoituskin – jatkossa pidentää. Monien tavoitteiden osalta tarvitaan vähintään kolmen vuoden aikajänne, koska vuositason muutokset ovat usein liian vähäisiä ja satunnaisten tekijöiden vaikutuksille alttiita. Yksi keskeinen syy tavoitteenasettelun ja raportoinnin puutteisiin on käyetty liian lyhyt tarkasteluajanjakso.

Esimerkiksi tuottavuustavoitteet ovat sinänsä keskeisiä ja välttämättömiä tulosohjauksen elementtejä. Ongelmana vain on, että kovin yksinkertaisella mittarilla ei ole sanottavasti suunnittelu-, ohjaus- tai informaatioarvoa. Ongelmana on nimenomaan tuotoksen tai tuotosten mittaaminen. Esimerkiksi vankipäivien määrää voitaisiin perustellusti käyttää tuotospuolen mittarina vain siinä tapauksessa, että vankeinhoitolaitoksen keskeisenä tavoitteena olisi vain vankien säilyttäminen. Liiallinen tukeutuminen puutteellisiin tuottavuusmittareihin voi johtaa täysin ei-tarkoitettuihin lopputuloksiin. Vaatimus selkeistä ja yksinkertaisista mittareista on sinänsä oikea tavoite, mutta monet kokemukset viittaavat siihen, että ilmiöitä on välttämätöntä tarkastella monien indikaattoreiden valossa - sitenkin eräänlaisena kokonaistarkasteluna. Oikeusministeriössä ja oikeuslaitoksessa (TV 150) on otettu käyttöön toimintolaskentaan perustuva sisäisen laskennan malli. Laskenta tuottaa tietoa virastokohtaisista kustannuksista sekä toiminnoittain että suoritteittain. Lisäksi toimintopohjainen laskenta mahdollistaa jatkossa prosessikohtaisten tuottavuus- ja taloudellisuusarviointien toteuttamisen ja luo siten laajan tietopohjan pidemmän aikavälin taloudellisuuden ja tuottavuuden arvioinnin pohjaksi.

Suosituksen taustalla olevaan raporttiin liittyvänä yksityiskohtana on syytä ottaa esiin kysymys raportoinnin kohteen määrittelystä. Tässäkin joudutaan väistämättä tekemään valintoja. Tarkastuskertomuksessa on kiinnitetty huomiota siihen, että raportoinnissa tulisi tuoda esille talousarviotavoitteiden ja tulosneuvottelujen perusteella vahvistettujen tavoitteiden väliset muutokset. Tämä on perusteltua, mikäli tavoitteet muuttuvat merkittävästi ja erityisesti siten, että muutos vaikuttaa määrärahamitoituksiin. Vähäisempien muutoksien listaaminen raportoinnissa samassa yhteydessä, jossa arvioidaan tavoitteiden toteutumista, voi johtaa siihen, että varsinainen informaatio hukkuu erilaisten muutosten selittämiseen.

Kansliapäällikön sijainen
Ylijohtaja

Risto Jalli

Apulaisosastopäällikkö,
finanssineuvos

Simo Ojanen

Vuodesta 2000 lukien ilmestyneet toiminnantarkastuksen tarkastuskertomukset

- 1/2000 Toimintamenobudjetointi virastojen tulosohjauksessa
toimintamenomäärärahojen budjetointiin ja tulosohjaukseen liittyvien toimintojen arviointia
- 2/2000 Oppisopimuskoulutus
tavoitteet, strategia, rahoitus, tulokset
- 3/2000 Lahdentien parantaminen uudella rahoitusmallilla
- 4/2000 Asukasvalinnat ja niiden valvonta
vuokra-asuntolainojen korkotukea saaneiden yhteisöjen asukasvalintojen, asukasvalintojen valvonnan ja näiden sääntelyn tarkastus
- 5/2000 Euroopan aluekehitysrahastohankkeiden tuloksellisuus
- 6/2000 Vanhustenhuollon rahoitus
- 7/2000 Kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyön tarkastus
- 8/2000 Kasarmikiinteistöjen käyttö
Taivallahden ja Poltinahon kasarmialueista luopuminen
- 9/2000 Matkailun kehittäminen
- 10/2000 Asumisoikeusasuntojen asukasvalinta
- 11/2000 Maaseudun kehittämishankkeet
5b-ohjelman työllisyysvaikutukset
- 12/2000 Vuosivalvonta ja veroehdotusmenettely
- 13/2000 Puolustushallinnon hankintatoimi
Sotavarustehankinnat
- 14/2000 Huumetorjunta
hoidon järjestämisen ja valvontaviranomaisten näkökulmista tarkasteltuna
- 15/2000 OHY ARSENAL Oyj:n jakautumiseen liittyvät korvausvaatimukset
- 16/2000 Tekesin tuotekehitysrahoitus
- 17/2000 Työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen hankinta
- 18/2000 Pienyritysten tukeminen
maa- ja metsätalousministeriön ja kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalojen tukien vertailua
- 1/2001 Sotainvalidien sairaanhoitopalvelujen hankinta

- 2/2001 Puolustushallinnon hankintatoimi
Päivittäistavarahankinnat
- 3/2001 Maatalouden rakenteen kehittäminen
- 4/2001 Ympäristöhallinnon tuloksellisuusraportointi
erityisesti luonnonsuojelu- ja ympäristönsuojelutehtävien osalta
- 5/2001 Vankeinhoitolaitoksen henkilöstön sopeuttaminen
- 6/2001 Maatalousyrittäjien luopumistukea koskeva informaatio
talousarvioesityksissä
- 7/2001 Losseja korvaavat Tielaitoksen siltahankkeet
- 8/2001 Itämeren suojelusopimuksen toteuttaminen Suomessa
*Helsingin sopimuksen merkitys vesiensuojelun ohjauks-
välineenä erityisesti maalta peräisin olevan kuormituksen
vähentämisessä*
- 9/2001 Työvoima- ja elinkeinokeskukset
Ohjauks- ja johtamisjärjestelmien toimivuus
- 10/2001 Tuomioistuintulot
- 11/2001 THL – tilausvaltuuden käyttö
- 12/2001 Maatalousyrittäjien lomituspalvelut
- 13/2001 Osaamiskeskukset aluekehitystyössä
- 14/2001 Euron käyttöönottovalmius valtionhallinnossa
- 15/2001 Vuosaaren satamahanke
- 16/2001 Oy Veikkaus Ab:n harjoittama sponsorointi
- 17/2001 Valtion liikelaitosten tulos- ja omistajaohjaus
- 18/2001 Verosaatavien kuittaus
- 19/2001 Valtion tukien ilmoittamisessa komissiolle noudatettava
menettely Euroopan yhteisön perustamissopimuksen
87 – 89 artiklojen mukaan
- 20/2002 Ympäristönsuojelun edistämisyhteistyöt
- 21/2002 Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen
tuloksellisuusraportointi
- 22/2002 Korkeakoulun osallistuminen teknologian siirto-
toimintaan
*korkeakoulun tutkimustulosten ja innovaatioiden
siirtäminen yritysten hyödynnettäväksi*
- 23/2002 Matkailun yritystuet
- 24/2002 Näennäisviljely
tavanomaisen viljelytavan valvonnan ongelmat

- 25/2002 Ulkopuolinen rahoitus yliopistojen tulohajauksen
näkökulmasta
esimerkkinä Jyväskylän yliopisto
- 26/2002 Kapiteeli Oy:n perustaminen – osa valtion kiinteistö-
strategiaa
- 27/2002 Radanpidon taloudellisuus ja rataverkolla tapahtuva
kilpailu
- 28/2002 EU-rahoituksen toteutuminen ohjelmakauden
1995 – 1999 rakennerahastohankkeissa
- 29/2002 Alueelliset taidetoimikunnat
- 30/2002 Ympäristölupien valvonta
erityisesti ilmansuojelun kannalta
- 31/2002 Maa- ja metsätalousministeriön luonnonvarastrategia
ja porotalous
- 32/2002 Yliopistojen hankintatoimi
- 33/2002 Häätäkeskusten perustaminen
- 34/2002 Paikallisen poliisitoimen resurssointi
- 35/2002 Raha-automaattiyhdistyksen tuottojen tuloutus valtiolle
- 36/2002 Uudet palkkausjärjestelmät valtionhallinnossa
- 37/2002 Maataloustuen tavoitteet ja vaikutukset
*tulotuen talousarvioperustelujen ja vaikuttavuuden
arviointia*
- 38/2002 Valtion erityisrahoitustoiminta
*Finnvera Oyj
Suomen Teollisuussijoitus Oy*
- 39/2002 Lääninhallitusten myöntämä ESR-rahoitus kehittämis- ja
koulutushankkeisiin
- 40/2002 Sosiaali- ja terveydenhuollon tavoite- ja toiminta-
ohjelma
ohjelman toteutus ja vaikutus kunnissa
- 41/2002 Liikennesuoritteiden ohjailu
- 42/2003 Lähialueyhteistyöhankkeet
- 43/2003 Monitoimimurtaajien hankinta ja kaupallinen toiminta
- 44/2003 Laki yritystoiminnan tukemisesta – Pk-yritysten kehittä-
mishankkeet
- 45/2003 Suomen valtion maksuliikehankinta
- 46/2003 Tulohajaus Suomen kahdenvälisessä kehitysyhteistyössä
- 47/2003 Määrärahojen alueellinen jakaminen

- 48/2003 Yhteiskunnallista erityistehtävää toteuttavien valtion-
yhtiöiden omistajaohjaus
- 49/2003 Verohallinnon systeemityön ja atk- konsultointipalvelu-
jen hankinnat
- 50/2003 Puolustushallinnon tukitoimintojen ulkoistamisen tila
helmikuussa 2003
- 51/2003 Sektoritutkimustoiminnan ohjaus ja rahoitus sosiaali- ja
terveysministeriön hallinnonalalla
- 52/2003 Valtiovarainministeriön hallinnonalan tuloksellisuusrap-
portointi eduskunnalle
- 53/2003 Vesihuollon tukeminen
valtion osallistuminen vesihuollon järjestämiseen
- 54/2003 Raja- ja merivartijoiden rekrytointi ja koulutus
- 55/2003 Siviilipalvelus
- 56/2003 Tutkijakoulujen toiminta
- 57/2003 Alueelliset kuljetustuet
- 58/2003 Tilastokeskuksen palveluhankinnat
- 59/2003 Fyysinen tietoturvallisuus sosiaali- ja terveysministeriön
hallinnonalalla
- 60/2003 Joukkoliikennepalvelujen hankinnat
- 61/2003 Pelastustoimen kehittämishanke
- 62/2003 Valtakunnansyyttäjänviraston toiminta
- 63/2003 Maatilarakentamisen ja konehankintojen tukeminen
- 64/2003 Arktisen keskuksen näyttelytoiminta
- 65/2003 Ministeriöiden ohjaus eräissä Kansaneläkelaitoksen
toimeenpanemissa sosiaaliturvaetuuksissa
- 66/2003 Ympäristötukien vaikuttavuus
energiatuet ympäristönsuojelun välineenä
- 67/2004 Säteilyn käytön valvonta
- 68/2004 Henkilöstön hankinta valtionhallinnossa
- 69/2004 Tuoteturvallisuusvalvonta
- 70/2004 Lentolisäjärjestelmä ja yhteyslentotoiminta Puolustus-
voimissa
- 71/2004 Lasten ja nuorten psykiatrian valtionavustusmenettely
- 72/2004 Finpro ry:n toiminta
- 73/2004 Hansel Oy:n rakennejärjestelyt ja yhtiö osana valtion
hankintatoimen strategiaa

- 74/2004 Ulkomaalaisviraston toiminta
lähinnä toimintaprosessien näkökulmasta tarkasteltuna
- 75/2004 Geodeettisen laitoksen toiminta
- 76/2004 Viranomaistoiminta harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnassa
- 77/2004 Korruptio; riski kahdenvälisen kehitysyhteistyön tuloksellisuudelle
- 78/2004 Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan tuloksellisuusraportointi eduskunnalle
- 79/2004 Oikeusministeriön hallinnonalan tuloksellisuusraportointi eduskunnalle

Valtiontalouden tarkastusvirasto
Annankatu 44, PL 1119
00101 HELSINKI
Puhelin (09) 4321
Telekopio (09) 432 5280
Kotisivu <http://www.vtv.fi>

Edita Prima Oy